

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6. — Tel. 3492, 2492.

Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 75.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina ena mesecno Din 25.—
Za inostranstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Flandinove težave

Flandinova vlada narodne slege se je začela tik pred poletnim zasedanjem parlamenta boriti z velikimi težavami. Že njena politična sestava je nekam izredna. Parlamentarna večina francoske zbornice je namreč izrazito levičarsko orientirana, navzlic temu je po čudnem razvoju dogodkov danes na oblasti v Parizu desničarska vlada. Kakor znano, je afera Staviski, v katero je bilo zapletenih baje več levičarskih političnih prvakov, imela za posledico razpad levičarske koalicije, ki je pri zadnjih volitvah odnesla zmago nad strankami desnice. Doumergue, ki je nastopal v tistih dneh kot rešitelj domovine, je uspelo sestaviti vlado koncentracije, ki je segala od levičarskih radikalov globoko v desnico. Toda na vprašanje ustavne reforme, ki naj bi omejila oblast parlamenta, je Doumergue padel. Njegov naslednik Flandin je bil toliko previden, da ni hotel več naenkrat koledžnega ustavnega vprašanja, ki je pokopalo njegovega prednika. Vprašanje ustavne reforme je zato romalo v predale pisalne mize ministrskega predsednika in Flandin je bil do danes obvarovan politične krize. Seveda pa je vstala proti njemu druga nevarnost, ki mu skuša izpodkopati tla: finančna in gospodarska kriza.

Navzlic svojem bogastvu, navzlic ogromnim zalogam zlata, s katerimi so napolnjene kleti Francoske banke, se bori danes Francija z velikimi finančnimi in gospodarskimi težavami. Njena vlada stoji pred težkim vprašanjem, kako naj pokrije desetmilijski deficit državnih financ. Razvrsteno gospodarstva, nazadovanje industrije in padec v zunanji trgovini, vse to so slabi izgledi, da bi se kritje deficita in uravnoteženje proračuna dalo doseči po normalnem potu. Stiskanje pri državnih izdatkih, zlasti pri plačah uradništva, pri javnih delih in brezposelnih podporah, grozi z odpadom radikalne stranke, brez katere pa je vsaka vlada pri današnji sestavi zbornice nemogoča. Poleg tega je začelo odtekati v velikih množicah zlato iz francoske zakladnice. Sicer znaša danes zlato kritje franka še vedno 80 odstotkov, toda izgledi na nove težke izgube in pa dejstvo, da je v današnjem izjemnem gospodarskem položaju zlata zaloga glavni temelj francoske finančne stabilnosti, povzročajo v francoski javnosti nervoznost, ki je mnogo večja, kakor bi bila razumljiva po momentanem stanju francoskih državnih financ.

Po razvrednotenju belgijske franka se vrh tega vedno na novo pojavljajo vesti, da se tudi francoska vlada ne bo mogla več upirati razvrednotenju svoje valute. Francoskega franka se je zato polastila nevarna mednarodna spekulacija. Vlada je sicer doslej vse devalvacijske vesti odločno zanikala in jih demantirala, vendar pa to očividno ni bilo dovolj. Zato se je sedaj odločila za nadaljnji energični korak: dvignila je obrestno mero novčanih banke, kar naj bi preprečilo spekulacijo in pokazalo, da so vse vesti o razvrednotenju franka le plod mednarodnih finančnih spletk.

Težaven finančni položaj pa vendar sili Flandina, ki si še vedno ni popolnoma opomogel od nedavne avtomobilске nezdge, še k nadaljnjim dalekosežnim ukrepom. V zavesti, da bo borba za nepopularne finančne zakone, s katerimi bo moral stopiti pred zbornico, zelo težavna, in da bi lahko okupirala preveč dragocenega časa v današnjem položaju, ko preže na Francijo še druge nevarnosti, zlasti zunanje politične, je Flandin izdelal načrt za dalekosežna pooblastila, ki naj jih da njemu in vladi zbornica, ko se sedaj zopet sestane. Ministrski predsednik utemeljuje svojo zahtevo s trditvijo, da je današnji položaj Francije povsem enak onemu, v katerem se je nahajala Poincaréjeva vlada leta 1926. Zato zahteva tudi enaka pooblastila, kakor jih je tedaj dobil Poincaré. Posebna pooblastila so pa za Francoze vedno nad vse neprijetna zahteva, ker nehoti diše malo po diktaturi. Francoski poslanci, ki so na svoje pravice zelo ljubosumni, so ob takih zahtevah zmerom zelo nezaupljivi. Doslej je padel razen Poincaréja še vsak ministrski predsednik, ki se je pojavil s takimi željami, in celo častitljivi in ugledni Doumergue ni imel z njimi sreče. Da se izogne enaki usodi, se je začel Flandin najprej pogajati s Herriotom, voditeljem radikalne stranke, ki nastopa v francoski zbornici kot glavni predstavnik narodnih svoboščin. Herriot je pokazal, da ima razumevanje za sedanji težavi položaj, v katerem se nahaja Flandin, naletel pa je na nepričakovane nasprotne v predsedniku finančnega odbora Malvyju, ki pravi, da položaj le ni tak, da bi opravičeval zahtevo po posebnih pooblastilih, in da je treba najprej poskušati doseči solucijo na normalni ustavni način v zbornici, ker je prepričan, da bo zbornica pristala na predlagane finančne ukrepe. Spor je še neresen, pričakovati pa je, da bo nastopila vlada s svojim programom enotno pred zbornico.

Flandin je izkazal doslej še vedno za dobrega taktika in je nad vse spretno manevriral okrog nešteti čeri današnje francoske politike. Čeprav mnogi ne odobravajo njegovih načrtov in ima proti sebi močne nasprotne v

Kriza francoskega franka

Resen gospodarski položaj Francije — Vlada je odločno proti vsaki devalvaciji franka in zahteva izredna pooblastila za sanacijo financ, zaščito javnega kredita in nacionalne valute

Pariz, 28. maja. w. Na današnji seji ministrskega sveta, ki je bila glede na še šibko zdravstveno stanje ministrskega predsednika Flandina prvič v zgodovini tretje republike v ministrskem predsedstvu, ne pa v Elizejski palači, je bil izdelan zakonski osnutek o izrednih pooblastilih na finančnem in gospodarskem polju, ki ga je finančni minister Germain Martin popoldne predložil zbornici in bo nudi vladi možnost, da bo izvedla vse potrebne ukrepe za sanacijo državnih financ, za zopetno oživitve gospodarstva, za obrambo kreditov in ohranitev stabilnosti valute.

Zanimanje za današnjo sejo zbornice je bilo zato splošno in izredno. Ko je ob 15.30 zbornični predsednik Bouisson otvoril sejo, so bile poslanske klopi polne, tribune za gledalce in novinarje pa prenapolnjene. Kakor zatrjujejo v parlamentarnih krogih, se bo ministrski predsednik Flandin udeležil seje parlamenta šele v četrtek, ko se bo začela razprava o pooblastitvenem zakonu.

Finančni minister o silnem odtoku zlata iz Francije

Takoj po otvoritvi seje je povzel besedo finančni minister Germain Martin, ki je poudaril, da je položaj izredno resen. Ničesar neče prikrivati, da se mu ne bi pozneje očitalo, da ni zadostno pojasnil pravega položaja. Vlada je mogla dne 10. t. m. še popolnoma odkritosrečno priznati, da je finančni in valutni položaj države po-

polnoma zdrav. Takrat je imela Francija najvišje zlato kritje izmed vseh držav na svetu, in sicer nad 82 odst. Od tedaj pa se je položaj močno spremenil. Po razvrednotenju belge francoski frank prav za prav še ni bil napaden in ni bilo nobenih simptomov, da bi bil v nevarnosti. Dne 13. maja pa se je situacija popolnoma preokrenila. (Burni medklci na levi.) Med tem ko je bil do tedaj dotok in odtok zlata precej izravnani, je dne 13. maja odšlo iz Francoske banke 236 milijonov frankov v zlato. Od tega dne do pretekle sobote je odhajalo dnevno po 120 do 250 milijonov frankov zlata iz trezorov Francoske banke. Z večerajšnjim dnevem je odtok zlata dosegel rekordno vsoto 1.1 milijarde frankov.

V zadnjih tednih se je razen tega po vsem svetu začela divja spekulacija proti francoskemu franku in skoraj nemogoče je samo približno navesti vsote, ki so bile postavljene v ta namen. Francoski zakladnik urad lahko po zakonu najame posojila do 14 milijard frankov, katera vsota se je zaradi obožovitvenih ukrepov povišala še za eno milijardo frankov. Od teh 14 milijard frankov je bilo do sedaj najetih sedem milijard, tako da more zakladnik urad do konca leta najeti še enkrat toliko posojila. Ni še nobenega povoda za vznemirjenje, toda le pod pogojem, ako se bo vladi v najkrajšem času nudila možnost, da izda ukrepe za zaščito francoske valute. Če bo panično razpoloženje, ki traja že dva dni, naraščalo dalje ter seglo tudi na hranilnice, depozitne blagajne in banke, bodo

lahko nastale najhujše posledice.

Za sanacijo državnih financ je na razpolago dve sredstvi: razvrednotenje franka, ali pa izravnava državnega proračuna z obširnimi ukrepi za štednjo. Vlada se je odločila za drugo pot, ker bi bili z inflacijo uničeni brezštevilni francoski rentniki in s tem temelji francoskega bogastva. Zato je razvrednotenje franka za vlado nesprejemljivo. Toda samo razčiščenje državnih financ ne bo zadostno. Izravnava proračuna mora biti izvedena s celoto ukrepov, ki bodo poživili splošno gospodarstvo Francije. Vlada je odločena storiti vse, da pospeši stabilizacijo valut ter s konstruktivnimi predlogi pomaga povečati mednarodno trgovino. Tudi na notranjem političnem polju hoče vlada delati pozitivno s tem, da bo skušala vplivati na elemente cen za proizvodnjo. V zvezi z izvedbo finančnega programa bo treba znižati tudi obrestno mero. Pozivam parlament, naj dovoli od vlade zahtevana pooblastila, ker sicer noben finančni minister ne bo mogel prevzeti garancije za ohranitev valute.

Leon Blum o položaju

Kot vodja opozicije je govoril socialistični poslanec Leon Blum, ki je izjavil, da je finančni minister zelo razločno pojasnil položaj državnih financ, zato pa so bila njegova izvajanja glede razlogov za neadno poslabšanje finančnega položaja manj jasna. Nekateri krogi delujejo za uvedbo diktature in skušajo ta preokret pripraviti s finančno paniko. (Medklci na

desnici. Marksistična enotna fronta ruši zaupanje in ona je vzrok za nezupanje, ki ga sedaj uživa francoski frank). (Burni protesti na levi.) Če bo nekoč potrebno razvrednotenje franka, bi se to smelo zgoditi samo tedaj, če bi se za to izrekel parlament protovoljno, kakor pa ne za to, ker bi ga vsilila mednarodna spekulacija. (Burno odobravanje na levi.)

Zakon o izrednih pooblastilih

Finančni minister je nato predložil zakonski osnutek o pooblastilih, s katerim pooblašča senat in zbornica vlado, da do 31. decembra izda vse zakonite mere za sanacijo javnih financ, zopetno oživitve gospodarstva, zaščito javnega kredita in ohranitev valute. Osnutek vsebuje tudi določbo, da bo moral ministrski svet vse v tej dobi izdane izredne ukrepe predložiti parlamentu do 31. junija 1936 v ratifikacijo.

Seja je bila nato zaključena.

Angleži proti spekulaciji s frankom

London, 28. maja. AA. Tukajšnji politični in gospodarski krogi spremljajo z velikim zanimanjem delo francoske vlade za zaščito franka. Angleške oblasti in ustavne sodelujejo pri tem kar moč lojalno s francosko vlado in tudi s svoje strani podpirajo borbo proti spekulaciji, ki se zaganja v francoski frank. To sodelovanje podpira zlasti fond za izravnava valutnih razlik. Na podlagi teh ukrepov je večeraj francoski frank ohranil nasproti funtu svoje dosedanje razmerje, čeprav je bil frankov priliv precejšen.

Protestna stavka trgovcev

Pariz, 28. maja. AA. Deset tisoč pariških trgovcev je imelo shod proti davčni in gospodarski politiki vlade. Dne 4. junija bodo zaprli v znak protesta svoje obrate za 24 ur.

Hudi udarci za Roosevelta

Vrhovno sodišče je razveljavilo njegove ukrepe za normalizacijo ameriškega gospodarstva

Washington, 28. maja. d. Vrhovno sodišče je izreklo večeraj dve razsodbi, ki pomenita hud udarec za avtoriteto predsednika Roosevelta. V prvi razsodbi je proglasilo za neveljaven zakon, s katerim se dovoljuje moratorij za hipotekne kmetovalce. S to razsodbo je prizadelih na tisoče farmarjev v vseh pokrajinah Zedinjenih držav. Zakon je bil sklenjen v najhujši dobi ameriškega kmetijstva zaradi zaščite obubožanih farmarjev, ki jim je priznaval za primer njihove insolventnosti pravico, da zaprosijo pri sodišču za petletni moratorij hipotek.

Druga razsodba, ki jo je izreklo vrhovno sodišče in ki je prav tako naperjena proti vladi, proglasa za nezakonite določbe National Industrial Recovery Acta, ki daje vladi pravico za postavitev in izvedbo codesov za posamezne industrije. S tem je bila v gotovi meri odvzeta pravna podlaga vsej zakonodaji Nire, ki je jedro Rooseveltove politike za obnovo gospodarstva. V svoji odločitvi proti upravičenosti codesov za posamezne industrije pravi vrhovno sodišče, da je tretje poglavje obnovitvenega zakona protustavno, ker pomeni nedovoljeno poseganje v pravice eksekutive. Tretje poglavje obnovitvenega zakona namreč določa, da morejo posamezne industrijske zveze za ureditev interesov in obnovo poštene konkurence predlagati predsedniku Zedinjenih držav določitev codesa. Ako predsednik codes potrdi, postane obvezen za vsa dotična industrijska panoga, tako, da so prestopki njegovih določb kaznjivi.

Vrhovno sodišče je izreklo svojo razsodbo soglasno. Ta razsodba pomeni za Roosevelta in njegovo politiko enega izmed najhujših porazov.

Povod za razsodbo vrhovnega sodišča proti codesu na podlagi Nire je bila tožba peruninarne tvrdke, ki je last štirihi bralov po imenu Chester. Ti bratje so bili obsojeni zaradi prestopa tržnih določb v codesu za trgovino s perutinom, ki se tičejo stanja perutnine, kakor tudi delovnih ur in delavskih mezd. Baje so prekršili 18 določb, pa jim je vrhovno sodišče dalo v vseh 18 tožkah prav.

Vodja Nirine administracije Donald Reichberg, ki je pred sodiščem zagovarjal vladno stališče, je takoj po proglasitvi razsodbe zapustil sodno dvorano zelo potrt in je odklonil vsako izjavo.

Pred odločitvijo ameriškega parlamenta

Washington, 28. maja. AA. V ameriških političnih in parlamentarnih krogih naglašajo, da je sklep vrhovnega sodišča vsakor hud udarec za gospodarske in strokovne sodelavce predsednika Roosevelta, kar pa še ne pomeni političnega poraza Roosevelta samega. Ni izključeno, je dejal neki ugledni ameriški senator, da

zbornici, vendar danes ni skupine v parlamentu, ki bi imela pogum prevzeti odgovornost, strmoglaviti vlado v današnjem nevarnem položaju in izpostaviti s tem Francijo veliki negotovosti. Poleg tega se bliža današnja zbornična doba koncu, ker se morajo tekom enega leta vršiti nove volitve. Marsikateri poslanec, ki bi bil sicer nepopustljiv, se bo mogoče omechal pri misli, da se bo, če vlada dobi polnomočje, otrešel odgovornosti za nepopolne ukrepe, ki bi mu škodovali v volilni borbi. Zato se bo Flandinovi vladi v očigled kritičnega gospodarskega in finančnega položaja mogoče le posrečilo pridobiti zbornico za svoj sanacijski program.

bo sklep vrhovnega sodišča celo koristil Rooseveltu kot takemu. V smislu sklepa vrhovnega sodišča bo moral ameriški parlament skleniti v najkrajšem času potrebne zakonske določbe, da spravi sklep vrhovnega sodišča v sklad z nekaterimi mednarodnimi pogodbami.

Vladni ukrepi

Washington, 28. maja. AA. Zvedelo se je, da je vlada sklenila izročiti kongresu poslancu, na ameriško ljudstvo pa izdati proglas o sklepu vrhovnega sodišča. V poslaničnem oziroma v proglasu bo vlada poudarila, da je vrhovno sodišče s potezo peresa razveljavilo nad 700 uredb in prevrnilo celotno politiko gospodarske obnove. Pristojna ministrstva so v smislu sklepa vrhovnega sodišča z brzogajnimi ukrepi ustavila vse kazenske postopke proti osebam in podjetjem, ki so se morala zgovarjati za kršitev vladnih uredb. Verjetno je, da bo vrhovno sodišče proglasilo tudi protustavnost uredb za obnovo kmetijstva. Obe zbornici stojita krepko za predsednikom Rooseveltom.

Stavkovni izgredi

London, 23. maja. AA. Po poročilu iz Cantona v ameriški zvezni državi Ohlu je bilo tamkaj med delavsko stavko ranjenih 55 ljudi, med njimi tudi 15 otrok.

General Göring v Dubrovniku

Sofija, 28. maja. AA. Predsednik pruske vlade in letalski minister general Göring je opoldne odputoval s svojo soprogo in spremstvom z letališča Božuriste s tremi letali Junkersovega tipa v Jugoslavijo. Na letališču so se od njega poslovili kralj Boris, princ Kiril, vojni minister general Canne, prosvetni minister Todor Radev, prometni minister Kožuharov, general Viovič, šef protokola zunanjega ministrstva Stojlov, predsednik sofijske občine Ivan Ivanov in nemški poslanik v Sofiji g. Rumeilin z osebjem poslanstva in zastopniki nemške kolonije. Slovo je bilo zelo prisrčno. General Göring in njegova soproga sta dobila šopke cvetlic, med drugim tudi od bolgarskih letalcev in sofijskega župana.

Pri slovesu s kraljem Borisom je general Göring dejal: »Vaše Veličanstvo, najiskreneje se vam zahvaljujem za nepozabne ure, ki smo jih skupaj prebili.« Pred odhodom je general Göring pregledal četo vojakov, ki mu je izkazala vojaške časti. Generala Göringa so spremljala do jugoslovenske meje štiri bolgarska letala.

Beograd, 28. maja. M. Pruski ministrski predsednik general Göring je prispel danes s svojo soprogo in svojim spremstvom v treh letalih preko Skopja in Peči v Mostar, odkoder je nadaljeval z avtomobili pot v Dubrovnik. V njegovem spremstvu so poleg drugih tudi princ Hesenski in dva aktivna ministra.

Novi pomočnik bana moravske banovine

Beograd, 28. maja. p. Za novega pomočnika bana moravske banovine je bil imenovan Branko Paštrovič, dosedanji načelnik upravnega oddelka banovine v Nišu.

Iz prometne službe

Beograd, 28. maja. AA. Premješten je kontrolor prometno komercialnega oddelka direktorije državnih železnic v Beogradu g. Franjk Kravanja na glavno postajo v Zagrebu.

Preosnova angleške vlade

V kratkem je pričakovati važnih izprememb v posameznih resorih sedanje vlade

London, 28. maja. AA. Splošno smatrajo kot gotovo, da bo nameravana preosnova angleške vlade izvedena za binkošne praznike. Nekateri trdijo celo, da bo uradno objavljena 7. junija zvečer. O formalni strani preosnove napovedujejo, da bo najprej vlada podala kolektivno ostavko, nakar bo kralj Jurij izročil mandat za sestavo nove vlade Baldwinu, ki mu bo že v prvi avdijenci predložil listo nove vlade. Pogajanja o preosnovi so v polnem teku. Predvsem skušajo ohraniti koncentracijski značaj sedanje vlade. Sporazum o osebni sestavi obnovljene vlade bo dosežen že prihodnje dni. Na ta način bo rekonstrukcija dne 7. junija samo navadna formalnost. O sedanjem predsedniku vlade Macdonaldu trdijo, da bo do-

bil v novi vladi mesto lorda - čuvarja državnega pečata. V novi vladi Macdonald ne bo preobremenjen s tekočimi posli in bo lahko vladi koristil s svojimi velikimi izkušnjami v notranji in zunanji politiki. Minister Eden bo prevzel zunanje ministrstvo, sedanji zunanji minister pa bo postal podpredsednik vlade. Minister lord Sankey bo izstopil iz vlade in se bo najbrž umaknil iz aktivne politike. Njegov resor bo dobil po vsej priliki dosedanji minister vojske lord Hailsham. Da bi nacionalna delavska stranka ne izgubila svoje dosedanje moči v vladi, bo v novi vladi tudi Macdonaldov sin, ki je sedaj državni podtajnik v ministrstvu kolonij.

Nepopoljšljiva Madžarska

Gömbös grozi, da Madžarska ne bo sodelovala pri podunavskem paktu

Budimpešta, 28. maja. g. Pri razpravi o proračunu zunanjega ministrstva je v poslanski zbornici izpregovoril ministrski predsednik Gömbös, ki je med drugim izjavil:

Posebna vprašanja madžarske zunanje politike so revizijska, manjšinske, enakopravnost in razne gospodarske zadeve, kolikor se tičejo Madžarske.

Gömbös se je nato dotaknil trenutnih diplomatskih pogajanj o srednji Evropi in izjavil, da se jih bo Madžarska udeležila le tedaj, če niso naperjena proti njej. Trenutno je položaj obraten. Če bo šlo tako dalje, se teh pogajanj ne bo mogel udeležiti noben madžarski državnik. Madžarska ne bo pristopila k nobeni pogodbi, ki bi samo malo kršila njene pravice.

V nadaljnjem je Gömbös izjavil, da so vselej kadar je kjerkoli v Evropi izbruhnil kak spor ali bil izvršen atentat, iskal krivca na Madžarskem. O marsejski atentatu neče več govoriti, ker je bila od-

stavljena z dnevnega reda. Ta afera je imela namen, da ustvari nezaupanje proti Madžarski in izkove kampanjo s ciljem, da bi jo mednarodno uničila.

O vprašanju restavracije monarhije je Gömbös izjavil, da trenutno ni aktualno, kadar pa bo, bo rešeno mirno in po želji madžarskega naroda. O oboroževanju Nemčije in njegovih posledicah za Madžarsko je izjavil, da Madžarska ne bo sledila nemškemu vzgledu, ker upa, da bodo končno vendar le zmagale moralne sile, saj je trenutni položaj Madžarske naravnost izključuje brez zaščite. Naravna njena obrambna smer gre v smeri od Varšave preko Dunaja v Budimpešto in Rim ter morda še v Berlin. To je smer izravnanja in ne agresivnosti ter ustreza razen tega tudi gospodarskim potrebam Madžarske. H koncu je Gömbös govoril še o trgovinsko-političnih vprašanjih in izjavil glede carinske unije z Avstrijo, da je Madžarska vedno pripravljena za sklenitev takšne zveze.

Turška propaganda za letalstvo

Carigrad, 28. maja. AA. V zvezi s splošnim ljudskim zbiranjem prispevkov za povečanje turškega letalstva so narodni poslanci sklenili, da odstopijo v to svrhu svoje enomesečne poslanske dnevnice. Na predlog ministrskega predsednika generala izmeta so tudi vsi ministri sklenili prispevati zelo velike zneske. Člani turške letalske zveze odslej ne bodo več plačevali enake članarine, marveč je uvedena posebna lestvica po posestnem in davčnem stanju članstva. Najpremožnejša skupina tega članstva šteje 130.000 oseb. Po vseh mestih vrše živahno agitacijo za vpis novih članov. Tudi med industriji skušajo nabirati čim večje prispevke za novo turško letalstvo.

Proces v Osijeku

Osijek, 28. maja. n. V nadaljevanju procesa zaradi našičke atere je bilo dopolnje prečitanih nekaj uradnih spisov. Popolnoma so branitelji stavili razne predloge, proti katerim pa se je uprl državni tožilec dr. Mavrovič. Zaradi tega je senat ob 17 prekinil razpravo, da se odloči glede stavljenih predlogov. Proces se jutri dopolnje ob 10. nadaljuje.

Ostavka Malypetrove vlade

Praga, 28. maja. b. Ministrski predsednik Malypetr je danes podal predsedniku republike Masaryku formalno ostavko vlade, ki je bila tudi sprejeta. Obenem je predsednik republike Masaryk poveril ministrskemu predsedniku in ostalim ministrom nadaljnje vodstvo vladnih poslov, dokler ne bo sestavljena nova vlada.

Na seji ministrskega sveta je zunanji minister dr. Beneš izbrčno poročal o zadnjem zasedanju sveta Društva narodov in diplomatskih pogajanjih v Ženevi za utrditev mirovnih razmer v Evropi. Poročal je tudi o razmerju do Rusije po sklenitvi pogodbe o medsebojni pomoči, nakar je ministrski svet odobril sklep zunanje ministrstva, da bo v drugi polovici junija obiskal Moskvo. Na dnevnem redu je bila še vrsta trgovinskih in notranjih političnih vprašanj.

82.000 ljudi žrtev malarije na Ceylonu

Colombo, 28. maja. AA. Po poročilu Reuterjevega dopisnika je aprila meseca umrlo na Ceylonu 16.000 oseb na malariji. S tem je ta bolezen doslej pobrala 82.000 ljudi.

Ob 85 letnici nadškofa dr. Jegliča

V samotni in tišini starodavnega gradu ljubljanskih škofov v Gornjem gradu praznuje danes 85. rojstni dan nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič.

Sivolasi cerkveni knez je nedvomno ena najmarkantnejših slovenskih osebnosti polpreteklo dobe. Z njegovim imenom so posredno ali neposredno združene mnoge strani naše novejšje politične in kulturne zgodovine. Začetki njegovega slovesnega dela segajo v šestdeseta leta prejšnjega stoletja; v sedemdesetih letih se je marljivo oglašal zlasti kot apologet, ki je zastavljal svoje spretno pero v obrambo cerkvenih nauk pred kritiko zmagovito prodirajočega liberalizma. V osemdesetih letih je bil kanonik v Sarajevu. Tu je spoznal bitje in žitje bosanskega ljudstva, ki je bilo pravkar prešlo iz stoletnega turškega jarma v vprego dunajskega habsburškega imperijalizma. Z očitno zavestjo, da dela za narod svoje rodne krvi, se je dr. Jeglič oprijel pisateljevanja v srbohrvaškem jeziku. Med drugimi je sestavil v srbohrvaščini vzgojske učitelje in učiteljske pripravnike in spisal v Vukovi besedi vrsto nabožnih del.

V svojo ožjo domovino se je vrnil dr. Jeglič kot ljubljanski škof. Bilo je ob koncu prejšnjega stoletja, l. 1898. Naša domovina je bila takrat razkvašena od strankarskih bojev in oslabljena v odporu zoper nemstvo. Pet let po instalaciji škofa Jegliča je deputacija mladih Slovencev pozdravljala v Beogradu kralja Petra I. kot bodočega jugoslovenskega kralja. Deset let po njegovem prihodu so blizu škofije padle krvave žrtve za nacionalno idejo, ki se je čedalje bolj radikalizirala in iskala naslonitve na jugoslovensko usmerjeno hrvastvo in na piemontsko Srbijo. Dvajset let po instalaciji škofa dr. Jegliča je v viharjih svetovne vojne za vedno izginila Avstro-Ogrska. Ta zgodovinska znamenja in dogodki označujejo dobo, v kateri je slovensko čuteči škof Jeglič zavzemal visok položaj cerkvenega kneza starodavne ljubljanske diocese.

Dr. Jeglič je izšel iz preproste slovenske hiše in je bil ne le po izvoru, marveč tudi po osebnem značaju izrazit demokrat, kakršnih v prejšnjih obdobjih ni bilo na častiljivem mestu ljubljanskih škofov. Že v tem pogledu se je prijetno razlikoval od svojega predhodnika, poznjšega kardinala Missije in je spominjal na mecenatskega škofa Wolfa. Dr. Jegliča pisateljska delavnost, daljše bivanje v Bosni in bister čut za potrebo novega časa — vse to ga je nenehno zbliževalo z ljudstvom in oddaljevalo tistemu tipu cerkvenega kneza, kakor sta bila Missia ali Napotnik. Nekaj gorenjskega zdravja in moštosti je vedno gledalo izpod njegove škofovske kape, in to ga je delalo simpatičnega najširšemu ljudstvu njegove škofije. Dr. Jeglič je bil v dolgi vrsti ljubljanskih škofov prvi slovenski škof narodnega duha v sodobnem smislu besede.

Nade, da bo novi škof »knez slovenske sloge« se niso izpolnile. Ločitev duhov, ki je dobrih deset let pred njegovo vrnitvijo v ožjo domovino razcepila Slovence, cerkvenemu knezu ni več omogočila nevtralnosti. Seveda borbe, ki so se vršile, bi bile morda manj strupene in z ene in druge strani čisto manj malenkostne, da je bilo v dr. Jegliču manj temperamenta. Toda narava se ne da premagati. Škof dr. Jeglič ni imel Strossmayerjevga okolja. Goreč v službi Cerkev je neredko prišel v politične konflikte, ki niso bili ne v interesu cerkve ne v interesu naroda. Ali baš s tem, da je bil dr. Jeglič v vsem svojem delanju in nenehanju tako izključno naslonjen na Cerkev, je sebi in svoji duhovščini olajšal prelom s habsburško dinastijo in si je v kritičnem trenutku preloma med interesi apostolskih cesarjev in priprostega svojega ljudstva omogočil možno odločitev za narod in njegovo idejo. Tako je škof Jeglič ne teoretično, marveč praktično desauriral Mahničev rek, da je narodnost poganstvo.

S prihodom škofa Jegliča se je pričela pri nas doba modernizacije katoliške politike. Dr. Jeglič je pokazal velik smisel za drobne, a vzlic temu pomembne preosnove, ki kažejo, da je skušal hoditi nova pota. Z njegovim prihodom je prišel škofski list prinašatelj slovenske odloke. Škof dr. Jeglič se je ponovno zavezal za razširjenje solstva in je v nasprotju s svojimi predhodniki poudarjal potrebo najširše ljudske prave. Prvenstveno v cerkvenem interesu sicer je dal na svoje stroške zgraditi v St. Vidu nad Ljubljano škofjsko gimnazijo s konviktom, ali ni pozabil misliti tudi na narodno stvar: njegov zavod je bila do prevrata edina popolna slovenska gimnazija. Prav tako je skrbel za slovenske učne knjige. Njegovo politično daljnovidnost izpričuje dejstvo, da je v političnih borbah leta 1905.—1907., ko so se tudi v nekdanji ljudski stranki spopirali konservativni in demokratični življenji, zastavil svoj vpliv za demokratična načela dr. Kreka.

Najvažnejše je stališče škofa dr. Jegliča v deklaracijskem gibanju med svetovno vojno. Majniško deklaracijo je podpisal z nekako demonstrativno gesto. Pri presojanju tega akta ne smemo pozabiti, da je bil cerkveni knez v katoliški državi, in da ni mogel iti v radikalizem, kakor ni šla večina Slovencev. V razdruju, ki je nastal v SLS, je podpiral Krekovo jugoslovensko smer: to je bila zanj zadostna radikalizacija, ki

je morajo priznati tudi politični in svetovnonazorski nasprotniki. Tako je dr. Jeglič omogočil svoji duhovščini prehod v jugoslovensko politiko poprevratnih dni, in da je pri tem strl avstrofilskega sušteršica, je dovolj znano.

Njegova zasluga je tudi, da se je oni del naših političnih ljudi, ki je stal pod njegovim vplivom, v trenutku prevratnega vrenja, odločil za realno politiko v novi državi — kraljevini, kar je bilo i z narodnega i s cerkvenega stališča največje važnosti. Za časa mirovnih pogajanj je bil dr. Jeglič ves predan službi za neokrnjenost jugoslovenskega ozemlja na severozapadu in s tem ohranjanja celotnega njegovega slovenskega dela. Vodil je takrat posebno deputacijo v Pariz. V tistih letih je škof Jeglič sodeloval tudi z mnogimi politiki iz do-

Aktualni problemi mariborske občine

Gradnja dveh novih šol in Mladinskega doma — V 10 letih nad 20 milijonov za socialno skrbstvo — Hvala vredna skrb občine za bodočnost mesta

Maribor, 28. maja. Danes popoldne je povabil mariborski župan g. dr. Lipold zastopnike mariborskih in ljubljanskih listov ter jim dal pojasnila o raznih pereh mariborskih komunalnih problemih. Sestanka sta se udeležila tudi finančni referent mestne občine in načelnik mestnih podjetij, mestni svetnik g. Sabothy in načelnik gradbenega urada gradbeni nadsvetnik inž. Baran.

Uvodoma je župan dr. Lipold pojasnil novinarjem zadevo glede mestnega proračuna za letošni, ki ga je finančni ministrstvo z nekaterimi spremembami odobrilo. Ker je zahtevalo znižanje doklad od 45 na 40 odst., je mestna občina dobila zagotovilo, da bo smela pobirati davščine na vozila, ki bodo vrgle v letošnjem proračunu letu občinski blagajni okrog 250.000 Din. Ker so odobrene tudi še nekatere druge trošarinske davščine, je s tem letošnji proračun uravnotežen. Finančni referent g. Sabothy bo odšel v kratkem ponovno v Beograd in ukinil vse potrebno, da bo ministrstvo čim prej izročilo pravilnik, kakor bo proračun javno razglašen, kakor ga je odobrilo ministrstvo.

Šolsko vprašanje

Mestna občina je dobila od Pokojniskega zavoda v Ljubljani 7 milijonov Din za gradnjo II. deške meštanske šole in II. dekliške osnovne šole ter za gradnjo Mladinskega doma v magdalenskem okraju. Posojilo bo amortizirano v 25 letih, če se bodo pa prilike izboljšale, je upati, da bo vrnjeno še poprej. Občina bo sedaj takoj prosila za principielno odobrenje načrtov, ki jih bo popreje izbral in odobrili krajevni šolski odbor. Gradnjo bo občina forsirala, ker želi, da bi bile stavbe pod streho še pred jesenjo. Preko zime bi se dobro posušile, tako da bodo odprte že s prihodnjim šolskim letom. V tem posojilu so upoštevani tudi gradbeni stroški za prepotrebni Mladinski dom, ki bo zgrajen na drugem prostoru. Dosedanji Mladinski dom v Ljudskem vrtu je za Maribor razmeroma pretesen. Zato bo občina v V. okraju poleg Mladinskega doma zgradila še dnevno zavetišče, kjer bodo čez dan otroci zaposlenih staršev. Odločitev glede prostora za to zavetišče še ni padla.

Socialno delo mestne občine

Nato je župan odgovarjal nekaterim ljubljanskim listom, ki so očitali mariborski občini, da v socialnem pogledu vse premalo skrbi za siromašne meščane, da otroci blodijo od vrat do vrat, da brezdomci tavajo brez dela, gladujejo in nimajo kam položiti glave in da so primorani izseliti se iz mesta. Župan je naglašal, da je bil Maribor v socialno skrbstvenih zadevah vedno na prvem mestu v državi in se mu s temi inkriminiranimi očitki godi krivica. Znano je vsej javnosti, da je Maribor žrtvoval težke milijone iz svojega proračuna in da je že pred leti uvedel pomožno akcijo, ki je skrbela za siromašne sloje mesta Maribora. Nato je točno navedel vse zneske od leta 1925 do 1935, iz česar je bilo razvidno, da je v 10 letih občina žrtvovala nad 20 milijonov za socialne namene. Občina je skrbela za siromašne in zapuščen mladino bolj kakor drugi. V Mladinskem domu stalno oskrbuje 35 otrok v popolni, nad 100 otrok pa v dnevni oskrbi, za 130 otrok plačuje vzgojne prispevke in rejnino, 10 otrok ima v drugih zavodih in zavetiščih. Na njen račun je letovalo 140 otrok. Za onemoglo ima mestna občina 2 oskrbnišnici za 150 oskrbovancev, do čim da 441 oskrbovancev stalno mesečno podporo. V mestni ljudski kuhinji dobivajo brezposelni prehrano, občina daje podpore za razne živilske potrebščine itd.

Mestna občina je v zadnjih letih zgradila dalje več sto stanovanj na lastne stroške in je tudi v tem pogledu zelo skrbela za prebivalstvo. Glede odprave berčenja je občina stila vse, kar je bilo v njenih močeh, toda opažati je vedno večji dotok beračev z dežele in nastalo je vprašanje, kako naj se zaveži dotok brezposelnih.

Regulacija Maribora in okolice

Ker so se o programu za regulacijo Maribora in okolice čula in objavljala razna mnenja in želje, ki niso utemeljene niti v gradbenem zakonu, niti v dejanskem stanju, niti v današnjem in bodočem gospodarskem položaju ter imajo svoj izvor v pogrešnih principielnih vidikih in neumevanju najvažnejših določb gradbenega zakona, je župan dr. Lipold pojasnil temelji, na katerem je bil zgrajen načrt za regulacijo Maribora in okolice. V programu sta zapodeni po jasnih določbah gradbenega zakona rešitvi dveh temeljnih nalog, in sicer način in obseg razvoja mesta Maribora in okolice glede na pričakovani razvoj v bodočih 70 letih. Program za re-

gulacijo obsega ožji in širši okoliš in zaščitni pas. Ožji gradbeni okoliš je določen za zidavo, širši za ozemlje, ki se bo povsem zazidalo, zaščitni pas pa za ozemlje, ki je nezazidljivo. Ker polovica Maribora še ni zazidana, je pač pozdraviti hvala vredno skrb občine za bodočnost našega mesta.

Nato je župan odgovarjal še na razna druga stavljenja vprašanja. Glede mariborskega gradu je pojasnil, da bo o tem principielna odločitev padla na eni izmed sej mestnega sveta. Inž. Dev je izdelal v sporazumu z arhitektom Plečnikom načrt glede adaptacije gradu za magistrat. Če bo magistrat nameščen v gradu ali ne, o tem bo sklepale šele mestni svet. Namerava se ustanoviti tudi tujsko-prometni odsek. Nadalje je župan pojasnil vprašanje zamenjave vojašnice, zadevo uslužbenec in nastavljenec pri mestnih podjetjih. Inkorporacija okoliških občin, ki je postala prav sedaj aktualna, bo v kratkem izvedena na ta način, da se bodo v splošnem upoštevali tudi želje okolice.

Beleške

Nadškof dr. Bauer v Beogradu

Zagrebski nadškof dr. Ante Bauer se je mudil nekaj dni v Beogradu, kamor je dopotoval v spremstvu škofa dr. Njaradija iz Krizevev. Dr. Bauer je bil, kakor poročajo listi, sprejet v avdienci pri knezu namestniku Pavlu in pri kr. namestniku dr. Stančeviću. Nato je posetil predsednika vlade g. Jevtića, ministra vojske in mornarice generala Petra Živkovića, ministra prosvete Stevana Čirčica in ministra financ dr. Milana Stojadinovića.

Nov nacionalni dnevnik v Novem Sadu

V Novem Sadu je prišel izhajati nov dnevnik »Danc«, ki ga izdaja skupina okoli senatorja in odličnega narodnega delavca, bivšega ministra in bana g. Dake Popovića. Novi list napoveduje v programskem uvodu, da bo neodvisno nacionalno glasilo in da bo delal v duhu predvojne, tako visoko stoječega vojvodinskega srbskega tiska. Saj so izhajali pred vojno v Novem Sadu kar trije srbski dnevniki. »Danc« pravi, da nima nobenih posebnih političnih ciljev, pač pa je trdno odločen, stati na braniku jugoslovenske misli in politike, ki jo je inavguriral pokojni kralj Aleksander. Z novim časopisom je dobilo jugoslovensko Podunavje svoj nacionalni list, ki je bil kakor potreben, če se pomisli, da izhajala danes tam šest manjšinskih dnevnikov z nad 40.000 izvodov naklade.

Konferenca JNS

V ponedeljek dopoldne je sklical predsednik steske organizacije JNS za kranjski srez g. Ivan Lončar sestanek strankinih funkcionarjev v srezi. Sestanka se je udeležilo lepo število nacionalnih delavcev iz kranjskega sreza. Uvodoma je poročal o politični situaciji in poteku volilne kampanje g. Lončar, kakor se je vršila živahna razprava, v katero so posegli med drugim gg. župan notar Stevo Sink, župan Ciril Pirč, Smid iz Sela, Kržnar in mnogi drugi. Na sestanku je bilo ugotovljeno enotnost gledanja na vse pereče politične probleme; sprejeti so bili sklepi za poživljenje dela med narodom.

Enak sestanek se je vršil tudi na Jelenicah, kjer je pred funkcionarji JNS in povabljenimi župani poročal o politični situaciji narodni poslanec g. Ivan Mohorič. Njegovo poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem na znanje.

Iz Narodne stranke

Predsednik Narodne stranke dr. Svetoslav Hodžer je sklical za 8. junij sejo članov centralnega odbora stranke, ki se bo vršila v Beogradu. Dan kasneje pa se bo vršila seja članov glavnega odbora Narodne stranke. Na obeh sejah se bo vršila razprava o bodoči taktiki Narodne stranke.

Železniške olajšave za gasilce

Beograd, 28. maja. p. Današnje »Službene Novine« so objavile uredbu, ki jo je izdal prometni minister v sporazumu z ministrom za telesno vzgojo naroda o znižanju vozninah na državnih železnicah in ladjah za gasilske organizacije kraljevine Jugoslavije. — Prav tako je objavljen pravilnik o ustanovitvi centralnega fonda za sanacijo glavnih bratovskih skladnic za zavarovanje delavcev in nameščenecv v podjetjih, ki spadajo pod rudarske zakone.

Bratsko slovo v Sofiji

Po sijajno uspeli turneji po Bolgariji prispe danes naš učiteljski pevski zbor zopet domov

Beograd, 28. maja t. Po slovesu pevskega zbora slovenskih učiteljev od Sofije kaže vae, da se je dela za krepko udrutev zblizanja bolgarskega in jugoslovenskega naroda oprjelo že mnogo organizacij in društev, saj se je istočasno z nami postavilo od bolgarskega prestolnice par sto članov Jugoslovensko-bolgarske lige. Peron sofijskega glavnega kolodvora je zelo velik, vendar pa bržkone na njem ni bilo mnogokrat toliko ljudi, kolikor jih je bilo ob našem slovesu. Ves naš vlak je bil v jugoslovenskih in bolgarskih trobojnicah. Precej svojih vazonov so imeli tudi Hgaši.

Pred našima dvema vagonoma je pevsko društvo »Rodina«, ki mu pri sprejemanju niso dovolili sodelovati, ker ni vključeno v zvezi, zapelo našo himno, mi pa »Sumi Marica«, nato pa skupaj »Rodno pesem«. Bilo je slovo, polno ljubezni in zadovoljstva ter tako priročno, kakor bi se bratje po dolgem razstanku zopet srečali. Vsi tisoči domačinov, ki so bili zbrani na peronu, par sto Hgašov iz Beograda in mi, ki smo odhajali, so vzklkali živio! Zdravo! Ura!

Ko se je vlak premaknil, so se videle ganljive slike, ki jih je težko opisati. Ljudje so jokali kakor otroci, solze sreče in navdušenja, ki jih ni mogoče pozabiti. Se na postaji so bili jugoslovenski gostje obdarovani od mnogih novih znancev in prijateljev. Na vse mogoče načine so jim izkazovali svojo pozornost. »Vi ste nam

naši najdražji gostje, naši najljubši prijatelji, bratje in sestre! Nikar ne dvomiti o tem!« so vzklkali. Preveč je bilo prečnih dokazov vospovsod.

Zjutraj ob 5.30 smo izstopili v Mladencu in se ob 6. z avtobusi odpeljali pokloniti se na grob kralja Uedinitelja. Na Oplenju je zbor v grobnici zapel Tajčevičeve stube in »Blagor mu«, v cerkvi pa »Čače moje«. Na grob smo položili kovčev venec s trobojnicco. Z lepim govorom je počastil sveti kraj in spomin pokojnega Viteškega kralja Uedinitelja učitelj Drago Supančič. Na Oplenju sta prispele tudi predsednik JUU Ivan Dimnik in podpredsednik Džorđe Mirkov. Tudi predsednik je počastil spomin našega največjega mučenika z lepim govorom. Vrnili smo se nato z avtomobili v Mladencu in ob 14. smo bili v Beogradu, kjer nas je pričakovalo mnogo znancev. Nastanili smo se v Učiteljskem domu. Zastopniki zbora, pevovodja Milan Perbot, Drago Supančič in Emil Adamčič so s predsednikom JUU Iv. Dimnikom posestili popoldne prosvetnega ministra, da mu sporočijo poždrave bolgarskega prosvetnega ministra generala Radeva in se mu zahvalijo za vso pozornost in naklonjenost učiteljskemu pevskemu zboru od prihodnjega pravkar tako sijajno zaključene turnee.

Zvečer smo se imeli skupno večerjo v hotelu »Petrograd« ob 23. pa smo odpotovali iz prestolnice domov. V sredo ob pol 10. dopoldne bomo v Ljubljani. — A.

Omerza straši v moravški dolini

Krvav spopad z zločincem na Vrhpolju pri Moravčah — Dva orožnika hudo ranjena

Ljubljana, 28. maja. Ob 18.30 je ljubljanska reševalna postaja dobila nujen brezjavni poziv, naj avto takoj odhiti na Vrhpolje pri Moravčah. Iz skopih besed telegrama reševalci niso mogli posneti, za kakšno nesrečo gre, a tri minute pozneje je njihov voz že hupal skozi Ljubljano. Dve minuti pred deveto so nato na kirurškem oddelku obče državne bolnišnice oddali dvoje žrtev izrednega, težkega zločinskega napada: 40letnega komandirja moravskih orožniške postaje Franca Vrička in 35letnega podnarednika Franca Stefančiča, ki bi bila danes okrog 5. popoldne v neki koči na Vrhpolju svojo službeno vestnost skorajda plačala z življenjem. Podrobnosti, ki smo jih utegnili poizvedeti pred zaključkom lista, so v kratkem naslednje:

Moravski orožniki so bili danes popoldne obveščeni, da se na Vrhpolju v hiši bajtarice Brigite Gaberskove skriva neznan človek, ki ga vedenje izdaja, da hodi okrog po sumljivih, nepoštenih poslih. Komandir se je s svojim mlajšim tovarišem takoj odpravil v vas, ki leži kakšne četrte ure pred Moravčami, da legitimira neznanca. A ko sta vstopila v bajto in vprašala zagonetnega gosta, odkod in kako, je tujec namesto legitimacije na lepem potegnil revolver iz žepa in oddal iz neposredne bližine na orožnika sedem strelcev. Oba orožnika

sta bila nevarno ranjena v trebuh, bila sta vendar še toliko pri močeh, da sta zadala napadalcu 3 vbodiljave z bajonetom v glavo in vrat. Med divjim ruvanjem v koči je neznanec sprožil še en strel komandirju v roko in krogla mu je zdrobila kost. Nato je zločinec pobegnil iz bajte in izginil v gozdu nad vasjo, revolver pa je ostal v rokah orožnikov.

Vest o senzacionalnem spopadu v vrhpoljski bajti se je takoj raznesla po vsej moravški dolini in razen reševalne postaje so bili o zločinu takoj obveščeni tudi orožniki po vsem okraju. Ranjena, ki sta izgubila precej krvi, so pri Gaberskovi takoj položili na posteljo in ju negovali, kakor so vedeli in znali. Medtem so v Moravce pričeli prihajati orožniki od blizu in daleč, tako da se jih je okrog bajte kmalu nabralo kakšnih dvajset. Po navodilih, ki sta jim jih dala še hudo ranjena tovariša, so se nato na vse strani odpravili po sledi za zločincem. Kakor sta izpovedala ranjena, je bil zločinec po vsej verjetnosti glasoviti vlomilec in razbojnik France Omerza z Blance pri Sevnici, ki ga je kakšnega pol leta preganjalo vse žandarmerijske postaje po dravski banovini in čigar sliko je še prav pred dnevi objavilo »Jutro«. Stanje Vrička in Stefančiča daje le malo upanja na okrevanje.

Ukradeni denar najden, tat aretiran

Škofja Loka, 28. maja. Velika tatvina pri Guzeljevih je pojasnjena. Tat je 31letni brezposelni delavec Alojzij T. Po tatvini se je potikal ves dan kar v neposredni bližini Škofje Loke, na Kamnitniku, kjer je prebil ob denarju brez hrane in pijače. Na večer pa jo je ubral v Sela proti domači hiši. Toda že spetoma po dolini ga je opazil cestar Štiglic, videli pa so ga tudi praproški fantje, ko je prestopal brv čez Selščico. Orožniki, ki so bili ob 21. se v gostilni pri Matiji Dolencu na Praprotnem, so bili kajpak o prihodu Lojzeta takoj obveščeni in komaj je dobr prestopil domači prag, že so stopili v hišo in mu napovedali aretacijo. Lojze se je brez vsega udal in tatvino v vsem obsegu priznal. Pri njem so tudi dobili ves denar, 17.686.25 Din. Lojzeta so prevzeli v svoje varstvo orožniki iz Zeleznikov, ker spadajo Sela že v njihovo področje, danes pa so ga privedli v zapore loškega sodišča.

Lojze pravi, da je imel namen vzeti hlapcu Megušarju kaj nalaga, pač zato, ker je bila prilika, saj saba ni bila nič zaklenjena. Ko pa je opazil v njegovem suknjiču kuverto z napisi »denar«, se je postal pač te, ne da bi bil slutil koliko je v njej. Ko je začel zavitek odpirati, ga je postalo samega strah, ker je spoznal, da bo imelo njegovo nepremišljeno dejanje še hude posledice. Lojze je bil uslužen prejšnja leta pri raznih škofjeljskih gospodarih, do pred kratkim pa je delal v loškem kamnolomu, kjer pa je delo opustil, češ, da se premalo zaslužil. Njegovo sodbo bo omililo dejstvo, da doslej še ni bil kaznovan in pa, da je imel pri sebi še ves ukradeni znesek. Okradenec, g. Jelovčan Franc, z Gorenje vasi na Poljanskem je dobil takoj zjutraj ukradenko gotovino nazaj in mu jo je prinesel Balantov sin gospod Igor Guzelj.

Delegacija anglikanske cerkve pri predsedniku vlade

Beograd, 28. maja. p. Davi ob 9.30 je predsednik vlade g. Jevtić sprejel zastopnika anglikanske cerkve dr. Higsta in njegovo spremstvo. Dr. Higst se je zahvalil g. Jevtiću, ker je pripomogel, da je njegova misija v Jugoslaviji uspela. V razgovorih z novinarji je nato poudaril svoje zadovoljstvo z uspešnimi razgovori, ki jih je imel z zastopniki pravoslavne cerkve v svrhu zblizanja anglikanske in pravoslavne cerkve. Delegacija anglikanske cerkve je snoči sprejel v avdienci Nj. Vis. knez Pavle. Nocoj je odpotovala v Bukarešto.

Pristopajte k »Vodnikovim družbi«

Sanacija

Prve hrvatske štedionice

Beograd, 28. maja. č. Na osnovi uredbe o zaščiti denarnih zavodov je bilo na predlog komisije, ki je podrobno proučila vsa vprašanja o sanaciji Prve hrvatske štedionice, temu zavodu s posebnim odlokom trgovinskega ministra ter v soglasju z ministrskimi svetom odobrena valorizacija zavodovih nepremičnin, ki jih je komisija ocenila na malone 250 milijonov Din. Iz tega zneska se izvršijo potrebni odpisi, ostanek 85.5 milijona Din pa bo služil kot fond za kritje škode, ki bi nastala pri realizaciji aktive.

Komisija, ki je proučila stanje Prve hrvatske štedionice in ki je ugotovila zdravo osnovno tega zavoda, je bila sestavljena iz treh delegatov Narodne in Državne hipotekarne banke ter Poštne hranilnice, poleg teh pa še nekaterih ekspertov. Rezultate njenega dela je strokovno presodilo posebno poverjenstvo, ki ga je pri ministrstvu za trgovino in industrijo ustanovil bivši minister Juraj Demetrović. Po omenjeni odredbi bo Prva hrvatska štedionica za stare vloge in obveznice plačevala od 1. maja l. 1934. po 2 odstotka obresti.

Obenem bo izplačilo starih vlog odgodeno za dobo 6 let. Razen tega je Prvi hrvatski štedionici odobreno, da sme povišati delniško glavnico za 50 milijonov Din in to s stariimi vlogami, ki se pretvorijo v prvenstvene delnice s prvenstveno dividendo po 4 odst., toda le, če na to prostovoljno pristanejo prizadeti vlagatelji. Za nove vloge bo Prva hrvatska štedionica plačevala tudi nadalje normalne obresti po 4.5 odstotka. Te vloge niso vezane na nikak rok in se lahko kadarkoli dvignejo. Smatrajo se kot tekoči račun hranilnice. Prva hrvatska štedionica ima sedaj že okrog 146 milijonov novih vlog. Končno so bile Prvi hrvatski štedionici priznane razne finančne olajšave, navedene v čl. 13 in 34 v zvezi s čl. 68 uredbe o zaščiti denarnih zavodov in vlagateljev. Tako upnikom Prve hrvatske štedionice ne bo treba doprinesiti nikake žrtve za sanacijo tega zavoda, ki spada nedvomno med naše največje denarne ustanove.

Vremenska napoved

Vremensko stanje 28. t. m.: Vleok pristisk in vedro po vsej Evropi z izjemo v Franciji in v območju Alp, kjer je deževalo. V Jugoslaviji je deževalo le v okoliščini Zagreba, Uzeica, Kraljeva, Kruševca. Temperatura se je dvignila na zapadu, padla na skrajnem vzhodu. Minimum Mrzle Vodiče 4, maksimum Mostar 30.

Novosadska vremenska napoved za sredo: Vedno, pobleščenje na večeru, ponekod pljuskati dežja.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Oblačno, soparno, moirna z nevihtami.

Samo s čiščenjem zob

odpraviš zobni kamen, zato vzemi

SARGOV

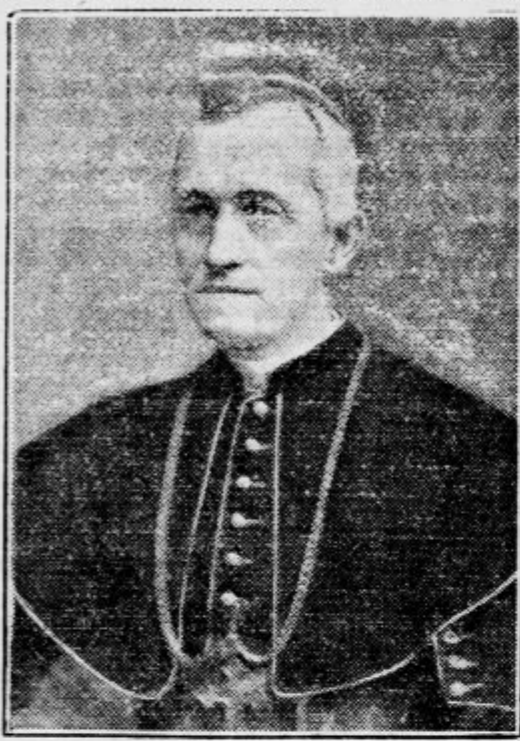
KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Naši kraji in ljudje

Jubilej nadškofa dr. Antona B. Jegliča

V zatišju svojega bivališča v Gornjem gradu praznuje danes svoj 85. rojstni dan bivši ljubljanski škof, nadškof Anton Bonaventura Jeglič. Na njegovo izrecno željo so vse nameravane slavnosti odpovedane. Nadškof dr. Jeglič se je rodil kot sin pre-

možnih kmetskih staršev v gorenjskih Begunjah dne 29. maja 1850. Po dovršenem bogoslovju v Ljubljani je bil leta 1873. posvečen v mašnika, nato pa je nadaljeval študije kot gojenec dunajskega Augustina, kjer je 1878 položil doktorat iz bogoslovja. Nekaj časa je dr. Jeglič bil kazniški kurat v Begunjah, kmalu pa je postal podvodja v ljubljanskem bogoslovnem središču ter je predaval na bogoslovju cerkveno zgodovino in dogmatiko. Leta 1882 je bil imenovan za kanonika v Sarajevu, kjer je postal 1890 generalni vikar. 1897 je dobil dostojanstvo posvečenega škofa, eno leto pozneje pa je bil kot naslednik škofa Misije imenovan za škofa ljubljanske diocese. Leta 1932 se je dr. Jeglič odrekel ljubljanski škofiji in pri tej priložnosti ga je papež imenoval za nadškofa. Nadškof dr. Jeglič se je umaknil v zatišje škofovskega gradu v Gornjem gradu, kjer v čvrstem zdravju in v polni duševni čistosti preživlja pozno jesen svojega življenja.

Radio in zdravstvene električne naprave

Maribor, 28. maja

Oni dan smo poročali o stališču mariborskega zdravniškega društva v tej zadevi. Danes priobčujemo, kar prinaša »Lekar«, strokovno profesionalni list iz Beograda v izdaji od 15. t. m. Na vlogi zveze zdravniških zbornic in zdravniške zbornice v Zagrebu o tem vprašanju, je oddelilo ministrstvo pravde pod št. 34.236, R. br. 3294 naslednje:

»O predmetu vloge je ministrstvo pravde misljeno, da se z zdravljenjem bolnikov z medicinskimi aparati ne more zadržati dejanje po § 213 k. z. V tem poslu je po mnenju ministrstva izključena protipostavnost dejanja (§ 23 k. z.). Zdravljenje z imenovanimi aparati spada po svoji naravi v postavno izvrševanje stroke. Zdravniki imajo pravico in obtem dolžnost, da bolnike zdravijo in da se brigajo za zdravje naroda, da prevzamejo v zdravljenje vsakogar, ki to zahteva, da vrše svoje dolžnosti v skladu z napredkom vede, da se drže sodobne vede in slično. Kadar torej zdravnik vrši sv., posel vestno in v skladu z zahtevami sodobne zdravstvene vede, tedaj po mišljenju ministrstva ne more zagrešiti kaznivga dejanja po § 213 k. z. oziraje se na § 23 k. z., če uporablja imenovane aparate, ki se po stanju sodobne tehnike ne dajo v toliki meri blokirati in izolirati, da ne bi motili in ovirali radijskih naprav.«

Ministrstvo pravde je o tem svojem odloku obvestilo vsa sodišča v državi. Po vsem tem torej ne preostane drugega, kakor da direktija pošte in telegrafa opozori zdravnike, da uporabljajo svoje zdravil-

ne električne naprave dopoldne do 12 in po tej od 14. do 18., da bodo naročniki radija nemoteno poslušali radio med 12 in 14. uro ter po 18. uri, ko so glavne točke na sporedu. Tako bo najbolje ustrezno

obema platema, stodoletna zadovoljitev ene strani pa je nemogoča. S tem seveda postaja nepotrebno vsako blokiranje električnih naprav, ki bi samo stalo lepe denarje brez prave koristi. Dr. Černič

Gradbeno ministrstvo in cesta do št. Vida

Kakor smo prejšnji teden poročali, se je mudila v Ljubljani posebna ministrska komisija, da določi nekatere podrobnosti načrta za gradnjo nove ceste od Ljubljane do Kranja. Pri tej priliki so strokovnjaki obširno razpravljali tudi vprašanje tramvajске proge do št. Vida, s katerim se zastavlja ena najtežjih zaprek razvoju del na tem odseku. Kakor znano, se je Maloželezniška družba pred leti, ko je gradbeno ministrstvo zaprosilo za dovoljenje, da podaljša prog do št. Vida, zavezala, da na svoje stroške tlačenje cestišče ob tramvajskih tirih. Zaradi finančne krize družba doslej te obveze ni mogla izpolniti, s trasiranjem nove ceste pa bodo njene obveznosti še znatno narasle.

Po stališču, ki ga je zavzela ministrska komisija v skladu z načrtom terenske sekcije, je zahteva po tlačenju cestišča med tramvajskimi tirih nehal biti aktualna, ker bo tramvajska proga po novem ostala izven ceste. Zato pa bo morala MZD dokupiti erarju ustrezajočo pos zemljišča za ceto, ki bo široka, kakor smo že javili, do

št. Vida v celoti 25 m. Zastopniki gradbenega ministrstva so odločno zahtevali, da družba tej zahtevi ustreže, sicer je ministrstvo odločno, da se trasa Ljubljana-Št. Vid do nadaljnjega stavi s programom. Predstavniki družbe so nato predlagali aranžman, ki bi bil za obe stranki sprejemljiv in smerno najbrž upati, da nova cesta do št. Vida na ta način ne bo prišla v nevarnost.

V veliki meri pa zavisi ugodna rešitev vprašanja tudi od najbližjih prizadetih, namreč od lastnikov parcel ob novi cesti samih. Vest o gradnji moderne avtomobilске proge proti št. Vidu je takoj izzvala močan odmev tudi v gospodarskem svetu in cena zemljišč ob nji je takoj občutno poskočila. Od tega, ali bodo prizadeti gospodarji prav razumeli svoj položaj do gradbenega ministrstva, ki gradi novo ceto in s tem večja njihovo posest, in bodo svetu, ki je potreben za ceto, nastavi dovolj cen, zavisi vprašanje, ali ne bo na koncu ravno Ljubljana s svojo najbližjo okolico ostala brez ceste.

Vojaško slavlje ob spominih na Koroško

Ljubljana, 27. maja

Triglavlski pešpolk, ki domuje v vojašnici kralja Petra I. Osvoboditelja na Poljanah, je v spomin na zmagovito bojo, ko je pred 16 leti med koroško ofenzivo zlomil sovražnikov odpor, danes dopoldne na prav slovesen način praznoval svojo slavo. Vojski so kasarno okusno okitili z zelenjem in narodnimi trobojnicami, a na prostnem dvorišču so se že mnogo pred napovedano uro v kareju zbrali vsi bataljoni 40. pešpolka s svojimi poveljniki in z godbo na čelu. O iskreni priljubljenosti, ki jo polk uživa med civilnim prebivalstvom, je pričala številna udeležba gostov, ki so zasedli častno tribuno in med katerimi smo opazili tudi bana dr. Puca, predsednika mestne občine dr. Ravnikarja in podpredsednika prof. Jarca z mnogimi mestnimi svetniki. Zastopane so bile tudi ljubljanska sokolska župa, Združenje rezervnih oficirjev, Legija koroških borcev, Jadranska straža, Zbornica za TOI, odvetniška zbornica in še posamezna sokolska društva in strelske družine.

Točno ob 10.30 je vstopil v vojašnico zastopnik odsotnega komandanta divizije brigadni general Jovanović. Vojski so na njegov pozdrav odgovorili z gromkim »Bog ti pomogao!«, polkovna godba pa je zaigrala državno himno. Med svečano tišino je sledilo tradicionalno rezanje kolaca, nato pa so pravoslavni, katoliški in muslimanski duhovniki opravili verske obrede. Domačin, komandant triglavskega polka, polkovnik Živanović je zbranim vojakom v kratkih besedah razložil pomen tega lepega družinskega slavlja. V svojem govoru se je spominjal tudi velike žrtve mučeniškega kralja Udeinitelja, katerega spomin so vsi navzoči počastili s trikratnim »slava«. Po končanem oficijelnem delu so častniki povabili goste v lepo okrašeno slavnostno dvorano polkovnega štaba, kjer so bili ljubezno pogosteni. Predstavniki civilne javnosti so pri tej priliki komandantu polka izrekli svoje čestitke k slavi, pošta pa je prinesla v vojašnico tudi celo kopo pismenih in brzojavnih čestitk iz vse države, med njimi tudi pozdravni brzojavki Nj. Vel. kralja Petra II. in ministra vojske in mornarice. Popoldne so imeli vojski na dvorišču kasar o svoje običajno veselje, pri čemer so izvajali razne sokolske vaje ter šaljive igre in tekme. 40. pešpolku k njegovemu prazniku tudi naše iskrene čestitke!

Danes je slavil celjski 39. pešpolk svojo slavo v spomin na zavzetje Črne I. 1919. Ob 9.45 se je zbral na dvorišču vojašnice kralja Petra ves polk, oficirski zbor z novim poveljnikom mesta g. polkovnikom Nikoličem, zastopniki oblastev in uradov, celjske mestne in okoljske občine, šol, korporacij in društev, med njimi Sokoli in

gasilci v slavnostnih krojih, ter mnogo drugega občinstva. Ob 9.45 so prinesli iz vojašnice polkovno zastavo, kmalu nato pa je pristal zastopnik poveljnika polka g. podpolkovnik Martinović in obšel postrojeni polk. Najprej je prota g. Čudić opravil ob petju združenih moških zborov Celjskega pevskega društva in pravoslavne cerkvene občine pod vodstvom g. Segule cerkveni obred pred okrašenim spomenikom v letih 1919, in 1920, na Koroškem padlih oficirjev, podoficirjev in redovov 39. p. p. Četa vojakov je oddala tri častne salve, pevci pa so zapeli Prelovčev »Oj, Doberdob«.

Nato je prota g. Čudić na sredini dvorišča opravil obred rezanja kolaca, opat g. Jurak pa je opravil katoliški obred. Zastopnik poveljnika polka g. podpolkovnik Martinović je v lepem nagovoru na postrojeno polk podčrtal pomen slave in junastvo pripadnikov 39. p. p. v koroških bojih, čestital polku k slavi in vzkliznil Nj. Vel. kralju Petru II. Ozračje se pretreslo viharji vzkliznil kralju. Vojaška godba je zaigrala državno himno, nato pa so navzoči predstavniki čestitali g. podpolkovniku Martinoviću k slavi. Ves polk se je postrojil na Dečkovem trgu, kakor je četa vojakov s polkovno zastavo ob sviranju paradnega marša defilirala pred zastopnikom poveljnika polka. Gostje so bili povabljeni v nalašč za to pripravljeno uto na dvorišču vojašnice k zakuski. Ob 15. se je pričela na Glaziji ob prisotnosti velike množice gledalcev vojaška zabava z lepim in peštrim sporedom.

Pred slavo naših železničarjev

Velika železničarska družina praznuje po davnem običaju pri bratih pravoslavne vere na praznik sv. Konstantina in sv. Jelene svojo slavo. Lepi narodni običaj so zdaj prevzeli vsi jugoslovski železničarji, ki imajo vsako leto na dan 3. junija svoj skupni praznik. Tudi letos je poseben prireditveni odbor pri ljubljanski direkciji ukrenil vse, da se ta pomembni dan — ob udeležbi uslužbencev vseh strok in kategorij in zastopstev vseh strokovnih, gospodarskih in prosvetnih organizacij — proslavi čim bolj in čim dostojnejše.

Ker bo letos dan slave ponedeljek, so prireditelji razdelili proslavo na dva dela, in sicer na veselični del v nedeljo popoldne in slavnostni del v ponedeljek dopoldne. Po tem načrtu bo torej v nedeljo 2. junija popoldne po prihodu posebnega vlaka velika veselica na prostem v Matjanovem gaju pri gostilni enakega imena v Vižmarjih. Za razpoloženje bosta skrbela godba in pevski zbor »Sloga«, jed in pijača bo zelo poceni, vstopnine pa sploh ni. Za udeležence iz Ljubljane bosta vozila

posebna vlaka, in sicer za odhod ob 14.20, za povratek pa o polnoči; Ljubljancem naj se po možnosti vsi poslužijo teh dveh vlakov.

Na dan slave v ponedeljek 3. junija t. l. bo ob 10.30 slavnostni zbor v kinu »Ljubljanski dvor«, kjer bodo o pomenu slave govorili g. direktor Cugmus in predstavniki železničarskih organizacij. Če bo v nedeljo vreme slabo, bo proslava z veselico nedeljo pozneje, 9. junija t. l. z enakim sporedom. Čisti dobiček prireditve je namenjen oslabil železničarski deci, ki jo bo letos krajevni odbor JS poslal na morje.

Dve delavski družini brez očeta

Novo mesto, 28. maja

Včeraj ob 16. so iz Muhaberja spremili na novomeško pokopališče železničarskega premikača Jožeta Goriska, ki sta mu odhajala vagonov v soboto na postaji Straži združila prsni koš. Za njim je zahtelo z vdovo šest mlađoletnih otrok. Dolg žalni spoved je bil živ dokaz sočustvovanja naše javnosti z nesrečno družino, ki je tako iznenada izgubila svojega rednika, vzornega očeta. V spovedu so bili zastopani do malega vsi sloji, posebno častno pa pokojnikovi stanovski tovariši. Solska mladina s svojimi vzgojitelji je v spovedu nosila pomladno cvetje in ga poklonila na svežo gomilo očetu svojih sošolk in sošolcev. V zadnje slovo priljubljenemu tovarišu pa je pevsko društvo »Sloga« od-

pelo dve pretresljivi žalostinki. Lahka mu zemlja domača!

Trbovlje, 28. maja
Kakor smo že svojčas poročali, je v začetku marca neznanom izginil rudar France Dolšek. Ker je bil neozdravljivo bolan, se je takrat domnevalo, da je šel prostovoljno v smrt. Sorodniki so ga iskali vse povsod, pa brez uspeha. V soboto popoldne pa je našel neki pastir v gošči ob cesti proti Mariji Reki popolnoma razpadlo moško truplo. Obvestil je takoj oblastva, ki so spravila truplo v trboveljsko mrtvašnico. Žena pogrešanega Dolška je spoznala v mrliču svojega moža. Na kak način je Dolšek umrl, se ne more dognati, ker je truplo že popolnoma razkrojeno. Zapustil je ženo s štirimi neprekrbljenimi otroki. Naj počiva v miru!

Sredi pomladi v smrt pod vlakom

Ljubljana, 28. maja

Prebujenje narave vzdrami vsako leto v ljudeh speče slasti in bolečine s tako nerazumljivo silo, da je pomlad praznik največje življenjske radosti in čas najhujšega obupa obnemem. In obup je danes popoldne zahteval na tračnicah železniške proge v Mostah novo tragično žrtve. Proti popoldnevu je hodila po polju, ki se začelna za kapelico kraj Predovčevega Sela, in po železniški progi mlado, čedno oblečeno dekle. Nekaj časa je sedela na železniškem nasipu, kakor da čaka bog ve česa. Ko je ob 12.10 privozil mimo tovorni vlak, pa je iznenada vstala, stopila na tračnice in se vrgla pred drvečo lokomotivo. 7letni sinček soboliskarskega mojstra Kelba, ki ima hišo tam zraven, je ob blizu gledal vse grozoviti prizor. S povsem razbito glavo je truplo obležalo na progi.

Policajska komisija, ki je takoj prispela na kraj nesreče, je ugotovila, da je šla v smrt železnica Marija B. iz Dravlj, ki je bila kot pletilja uslužbena pri nekem podjetju sredi mesta. Razlog, zakaj bi se bila vrgla pod vlak, je ostal še nepojasnjen. Njena sestra, s katero je skupaj stanovala in ki so jo zaslili na policiji, je izpovedala, da je bila včeraj in danes nekam čudna, a davi je brez pravega pojasnila ostala doma, namesto da bi šla v službo. Okrog pol 10. se je odpravila proti mestu in pozneje so jo našli mrtvo na tirih. Domneva, da bi bila šla v smrt zaradi nesrečne ljubezni, se je izkazala za malo verjetno. Njen fant je pri preiskavi izjavil, da ni prišlo med njima do nikakih nespornajmenj. Na odredbo policijske komisije so truplo prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Za šolsko izpričevalo

Nedavno smo pod tem naslovom objavili daljši aktualen članek izpod peresa gimn. ravnatelja g. dr. Pavla Strmca. Dobili smo še naslednji pripevek:

Predvsem se kot glavni namen in smoter šolanja smatra razvijanje intelekta človeških bitij do one krajnje razvojne stopnje, do one meje njegove inteligence in intelektualnega nivoja, ki je glede na prirojeno nadarjenost posameznik sploh mogoča. Svrha tega duševnega razvoja leži vsekakor v želji po udobnejšem poklicu.

Poklic je pojm, ki naj izraža nadarjenost posameznika in mora predstavljati doživljensko izkoriščanje prirojenih, »prirojenih« in z lastno marljivostjo pridobljenih sposobnosti. Namen poklica je materialna osamosvojitev za neodvisno in samostojno življenje.

Vsako človeško bitje ima svoj končni in mejni nivo svojih sposobnosti in zmognosti. V eni teh končnih stopenj se ustavlja duševni razvoj. Sodobne poti do poklica vodijo skozi šole. Šola je širok pojm in tu ni mesto, da bi ga analizirali. Važno je samo to, da se mejne razvojne stopnje posameznikov nahajajo tudi v šoli in da učitelj s svojo delikatno nalogo ocenjevanja odreja končno stopnjo zmognosti. V fazi razvoja prirojenih duševnih sposobnosti se pojavlja doba, v kateri se začne izražati nadarjenost in zanimanje posameznika do gotovih snovi. Ravno ta doba je odločilna za popolni razvoj učenčeve nadarjenosti in za pravilno izbiro poklica.

Šola naj spozna učenčevu nadarjenost in zanimanje, naj razvija in podpira njegove izredne sposobnosti in naj ga utiri na pravo pot do poklica. Odrejanje končne razvojne stopnje z ocenjevanjem naj bo v mejah snovi, ki pride za razmah talenta v poštev. Strogo reševanje na predmetih, ki niso odločilni za poklic posameznikov, gotovo ni na mestu. Po tem postopku se ne bo dogajalo, da bi abiturienti s tehni-

sko nadarjenostjo trkali na vrata medicinske fakultete in da bo tehniškemu nadarjenosti razmah onemogočen zaradi nedolžne pesmice!

Iz vsega sledi, da vzgoja ni le splošna, ampak tudi »poklicna«, bolje rečeno strokovna in splošna, namenjena poklicu in splošnosti. Trditve, da je vzgoja produkt splošnosti in namenjena zopet splošnosti, gotovo ne drži, vsaj ne v današnjih težkih razmerah. Splošnost, niti splošna vzgoja ne bosta ustvarila pogojev, ki jih zahteva neodvisno, samostojno življenje.

Šola naj vsakemu odpre pravo pot do polnega razmaha sposobnosti in talenta; naj ne ubija volje mladini z zastarelimi šablonskimi procesi pri ocenjevanju, temveč se naj približa idealnemu izpričevalu, da dobimo moči dela in ustvarjanja.

Mirko Kopac

Dva požara v Sp. Polskavi

Na Spodnji Polskavi spet pogosto gorijo. Iz Pragerskega nam poročajo: V kratkem razdobju enega tedna sta na Spodnji Polskavi pri Pragerskem pojavila kar dva požara. Prvi je nastal pred dnevi okoli 9. dopoldne v gospodarskem poslopju posestnice Martinčkove v bližini Orthaberjevega mlina. Gospodarsko poslopje je požorelo do tal, istotako s slamo krita hiša sosedja Sprogarja. Da ni požorelo Martinčkovo stanovanjsko poslopje, gre zahvala domačim gasilec. Škoda je precejšnja vendar je deloma krita z zavarovalnico. Drugič je farni vron oznanil požar v petek 24. t. m. že ob 7. zjutraj. Gorelo je prav v vasi pri posestniku Soršaku, po domače pri Rajšovi Hani. Tudi tu je požorelo gospodarsko poslopje do tal dočim je stanovanjska hiša poškodovana le delno. Nastanek obeh požarov raziskujejo orožniki.

Kupuj domače blago!

KULTURNI PREGLED

Gledališko sodelovanje Ljubljane in Maribora

Gostovanje mariborske drame v Ljubljani in ljubljanske v Mariboru je bilo že ponovno preločeno; dejstvo, ki vzbija največje malopomenbnosti osvetljuje naše kulturne razmere. Ni zanimanja? Da gledališkega občinstva v Ljubljani ne zani-ma, kaj počenja gledališki Maribor, in da se mariborsko občinstvo komaj malo več zanima za to, kar lahko pokaže na gledaliških deskah Ljubljane?! Če bi bilo res tako, tedaj bi to kazalo, da stoji vsa naša kulturna zavest, zaradi katere sicer potrošimo mnogo papirja, živcev in — žolca, na prav trlihi nogah, ali pa gledališča ne štejemo med kulturne činitelje.

Vsekako je medsebojno gostovanje ljubljanske in mariborske drame pojav, ki je vreden mnogo večje pozornosti. V Sloveniji imamo samo dve mesti, ki po številu prebivalstva in drugih pogojih dopuščata večje osredotočenje kulturnotvornega dela. Že samo načelo gospodarnosti nam veva, da skušamo smotno in zmiselnost nalogati pčile energije, ki jih sploh imamo in da smatramo sleherno resno prizadevanje po

kvalitetni kulturi, pa naj bo v središču ali na obodu našega kroga, za okrepitev celote. Vzlic vsemu kriku in viku o slovenski kulturi, ki je baje vedno od nekdaj ogrožena, pa je pri nas kaj malo znakov smotrnega usmerjanja kulturnega življenja. Čeprav sta Ljubljana in Maribor oddaljena komaj za tri ure vožnje z brzovlakom, so naši medsebojni stiki organizacijsko še na začetni stopnji. Dva večera ljubljanske drame v Mariboru in toliko mariborske v Ljubljani — in že imamo preglednice! V resnici pa bi bili morali priti v teh letih po osvoboditvi mnogo dalje, ne le v gledališkem sodelovanju, marveč tudi v vsem, kar se tiče kulture!

Ali ni značilno, da na pr. na Ljudski univerzi v Mariboru predava že dolga leta mnogo več zaanstvenikov iz Zagreba kakor iz Ljubljane? Ne smatramo tega za ograjanje naše jezikoslovne samobitnosti, kakor menijo tisti, ki se venomer tresejo od strahu za naravno in od nas odvisno pravico v narodni državi; mislimo pa, da je ta pojav značilen. Pričuje namreč o neor-

ganiziranih, prerahlj stikih med Ljubljano in Mariborom. — V Ljubljani le neradi priznajo to, kar se dogaja v kulturi Maribora; no, v Mariboru so skromnejši in priznavajo Ljubljano za naše središče, vendar imajo že toliko slabih izkušenj, da se nič kaj radi ne sučejo okoli bahave in včasih malce muhaste kulture v slovenski centrali.

Treba bi bilo več stikov in več smotrnosti v teh stikih. Gledališka gostovanja, predavanja, literarni večeri, koncerti — vsega

Vladimir Skrbinšek
režiser mariborske drame

tega je že bilo nekaj, vendar ne po trdnem sistemu, ne iz prepričanja, da je smotno organizirano kulturno sodelovanje med Ljubljano in Mariborom eno izmed poglavitnih tehničnih in organizacijskih vprašanj naše kulture, nje rasti, razmaha in napredka! Slovenci moramo resno misliti na smotno organizirane redne stike s srbohrvaško gledališko in slovstveno kulturo, s katero imamo skupne naloge v jugoslovnski celoti, skupen razvojni ritem v bodočnosti in ki nam je lahko zaradi svoje življenjskosti vir mnogih vzpodbud. Tem hitreje in smotrneje moramo urediti kulturno sodelovanje v najokžjem in za nas najbolj organično obstoječem krogu: v območju Ljubljane in Maribora.

★

Gostovanje mariborske drame moramo tedaj iz čisto načelnih razlogov samo pozdraviti. Ljubljana ne sme imeti omalovažujočih predsodkov glede kulturnega dela na naši periferiji. Umljivo je, da se v Ljubljani lažje izvrši stroža izbira, in če je tu kakovostno merilo natančnejše, ni to samo naključje, marveč posledek mnogih razlogov. A tudi v Mariboru streme kvišku.

Mariborsko slovensko gledališče je tako rekoč zakonski otrok našega prevrata, plod zamosa in ljubezni tistih dni, ko smo dajali naši svobodi prve konkretne oblike. Od svojih začetkov do konjunkturnega vzpo-

na in od let ograjajoče krize do danes je to gledališče stalno in neomajno eden najvidnejših kulturnih in narodnih činiteljev našega obmejnega Maribora, že ta položaj mu določa trdno mesto ne le v slovenskem, marveč takisto v jugoslovnskem kulturnem in nacionalnem življenju.

Toda mariborsko gledališče, čigar pravo jedro in najpomembnejši izraz je dandanes samo drama, se že izpočetka ni zadovoljevalo zgolj s splošnokulturno in narodno vlogo in nalogo. Njegovo stremenje gre višje, tja, kjer se šele začneja resnično gledališče: v višino umetnosti, v tekovanje kvalitete. Nekateri njegovi režiserji, igralke in igralci so nedvomno vredni, da ne gledamo na nje z ljubljanskega »centralnega« vidika kot na neke »provinencialne« kulturne delavce; priznati jim moramo, da skušajo v manj ugodnih razmerah s tem večjo vno uveljaviti svoj talent in svoja umetniška stremjenja. Vsekako bi bila krivična žalitev, če jih ne bi jemali tako resno, kakor moramo jemati vse, ki zastavljajo vso svojo osebnost za uspeh in napredek naše kulture.

Nimamo tedaj povoda, da se zaradi karštnihkoli predsodkov ne bi zanimali za njihovo delo ali da bi omalovaževali njih nastop v Ljubljani. Kakorkoli smo lahko ne le zadovoljjeni, marveč kar pomoni z umetniško višino ljubljanske drame, lahko vendar pričakujemo, da nam Mariborčani

IZDELEK: »UNION« ZAGREB

— Godem fantov ga je napadla z noži. V ponedeljek je sedem vinjenih fantov v neki gostilni blizu St. Pavla z noži napadla 34letnega zidarja Filipa Matka iz Dolenje vasi pri St. Pavlu in ga težko poškodovale po glavi in ostalom telesu.

— Še ena rasprava zaradi umora. V šetrtek 6. junija ob 8. uro je na prireditelja na okrogli sodišču v Celju rasprava proti posestniku svinu Martinu Brozovniku iz Šmarina ob Dravi, ki je obtožen, da je v nekem gozdu oboje svoj ljubica.

— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 zvočni velenik »Moja ueta varajo« in zvočni tednik.

— Samo do sobote 1. junija ob 18. je še čas za obnovo srečanj razredne košenje v podružnici »Jutra« v Celju.

Iz Maribora

— Zvestoba za zvestoba. V znamenju tega gesla je bil večer zvečer pri Orlu redni občni zbor mariborske JČ lige. In obšernega poročila tajnika prof. Orta je bilo razvidno vsakdanje delo. Liga šteje poleg štirih častnih članov 117 rednih članov. Omeniti je treba letošnjo konferenco s gospodarsko sekcijo JČ lige in Bena, ki je imela nameno, da se delo na obojestranski vzajemnosti postavi na realno bazo. Tudi je pohvalno omeniti troje dr. Pivkove propagandne in predavalne turnee po celici. Na sporedu obnove zbor je bil tudi predavanje dr. V. Kukeveca o slovenskem vprašanju v sedanosti. Lige bo v bodočem poslovanju letu vodil v glavnem predsednik odbor. Tukajšnji JČ Maribor tudi v bodoče lepi uspehov na temo zbiranja bratinskih sreč.

— Rački škrljanci poje. V ponedeljek zvečer je nastopil v dvorani prejšnjega kina Apolo mladinski zbor PJS iz Rač, nastavljen Rački škrljanci. Nastopili so pod vodstvom svojega pevovodje učitela J. Zorana s pesmimi koncertnim sprednjem, ki je obsegal 18 narodnih pesmi iz Gorjanske in Stajerskega, Korotana in Prekmurja, Bele Krajine in Tržaškega, Medimurja, Hrv. Zagorja in Kragujevca. Tudi tri bolj zapletene koledre so zapeči naši Rački škrljanci s toplo, ljubkasto in ležljivo nospotjo, ki je dala slutiti, da imajo v učitelju Zoranu izbornega pevkega voditelja in učitelja. Koncertni spored se je pričel in zaključil s Tomčevo himno PJS ter zelo močnim pesnjem. Med navzočimi je bila tudi dr. Matkova kot pokroviteljica prireditelne otroške prireditve. Tople uvodne pozdravne besede je mladim pevcom spregovoril predsednik Ljudske univerze iz Kukeveca, šolski nadzornik Aleksander Alt pa je z ljubljenskim besednim spodbujal zborovodjo in mlade pevce k nadaljnjemu vztrajnemu delu na propagandnem naše lepe narodne pesni. Rački škrljanci so si s svojimi doseganji koncerti po Dravskem in Posočnem polju pridobili velike slovese.

— Pernski Bog! Zbor penistiških gostov bo 3. junija ob 16!

— Šahovski bitka. Mariborski šahovski klub ter šahovski klub sekcije Udruženja jugoslovenskih narodnih šahovskih članov SK šahovskih bode igrali v medklubnem pokalnem šahovskem turnirju. Prvo srečanje bo danes 29. t. m. ob tričetrti na 20. v kavarni »Jadrans«, in sicer med UJN in SK šahovskim članom. Nadalje tekmice bodo predvidoma 5. in 9. junija.

— Mariborski slaščičarji so imeli v torek ob 18. svoj redni letni občni zbor v lovske dvorani pri Orlu. Občni zbor je odprl in vodil zaslišni predsednik Zdrženja slaščičarjev in medicinarjev Emanuel Ilich, ki se je uvelodoma spomnil mučenika svetilnika kralja Ujedinjenja. Sledila so izbrana poročila tajnika Kosarja in blagovnika Gerta. Zdrženje je imelo 50 članov, 20 pomočnikov in 27 vajencev. Dohodki so znašali 7912 Din, izdatki pa 7818 Din. Poudarjalo se je, da je glede šušmarjenja izdala banska uprava v Ljubljani na priložbo združenja dovoljeno rešitev, ki odreja, da smejo peki izdelovati pečivo in bele in črne pike, pri čemer smejo uporabljati izključno kvas kot vzhaljno sredstvo izdelava pečiva in slaščic z vsemi drugimi vajetnimi primerni pa spada v delokrog slaščičarjev. Zdrženje je v našitje svojega članstva napravilo vse potrebne korake. Proračun za 1935 znaša 9260 Din dohodkov in razpoložljivih izdatkov. V pomočnikih ter pravevalni odbor so bili izvoljeni: Polkan, Koser, Germ in Tomovič st. Volitve nove uprave levo ni bilo.

— Tegensko postajališče dovršeno. Lijna zgradba tozenskega postajališča, ki je preko zime samevala v sroven gradbenem stanju, je sedaj po končanem ometu in drugih zunanjih delih dobila svojo končno, okusno obliko.

— Mariborski gostilničarji protestirajo. Za danes popoldne je sklicalo Zdrženje gostilničarjev podjetij v Mariboru protestno zborovanje gostilničarjev na Unionski verandi proti nameri ustanovitve novih gostilniških odborov.

— Stari Maribor izgina. Priljučna hiša na Aleksandrovi 26 bo te dni porušena. Na njeno mesto pride naš »mali neboštčnik« 4 nadstropij.

— Vzpenjača še ni propadla. Glede realizacije 3 milijonskega posejila, ki ga je stavila na razpolago mariborski združeni Pohorski vzpenjačiška društvo, so nastale naprednostne težave. Na predstavljeni seji uprave Pohorske vzpenjače se je obravnavala možnost najetja posejila pri neki drugi tvrdki.

— Polovica končana. Te dni so delavci, ki gradijo našo pohorsko avtomobilsko cesto, dokončali zadnji km ceste. To je točno polovico projektirane avtomobilske ceste Reka - Mariborek - Ruška kofa.

— Kroatiziranje. Ker se v poslednjem času množijo prijave zaradi kroatiziranja z manufakturno v Mariboru, opozarja mestno neglavarstvo, da je vsako kroatiziranje z manufakturno v mestu Mariboru in območju okolice prepovedano. Za prekršitelje bo mestno poglavarstvo postopalo.

Gospodarstvo

Francoska banka v tretjič zvišala diskont na 6 odstotkov

Pariz, 28. maja. Francoska banka je večkrat v tretjič zvišala diskont, in sicer tokrat kar za 2 odst., od 4 na 6 odst. Obratno mero za lombard zlata pa je zvišala na 7 odst. V toku 5 dni je torej Francoska banka zvišala diskont od 2,5 na 6 odst. Najnovejši ukrep Francije je vzbudil v mednarodnih finančnih krogih največjo pozornost in kaže, da je Francija pripravljena s svo odločnostjo braniti frank pred napadi mednarodne spekulacije in da se hoče Francija posluževati klasičnih metod za obrambo valute.

Situacija pred ponovnim povišanjem diskonta

Po izvršenem sobotnem povišanju diskonta Francoske banke od 3 na 4 % je bilo zabeležiti sicer delno pomirjenje na francoskih borzah, vendar pa je situacija še vedno namirna in nervozna. Atake mednarodne spekulacije na francoski frank nikakor niso popustile, ker vse čaka na to, ali bo francoska vlada dobila v parlamentu zahtevano pooblastilo za ukrepe v zaščito franka. Dokler francoska vlada ne dobi teh pooblastil, smatra mednarodna spekulacija, da je francoski frank ogrožen. Značilno v tem pogledu je, da se večina terminskih spekulativnih kupčij s frankom nanaša le na mesec dni, kar smatra tudi spekulacija, da se mora v tem roku vpravljanje odločiti. Dispariteta francoskega franka v terminskih kupčijah je nadalje manjša. Oni, ki iščejo francoske franka za enomesečni rok povračila, priznavajo namreč repornito stopnjo, ki ustreza 32 odst. letnih obrestih, kar računajo, da bodo čez mesec dni lahko franke ceneje kupili. Repornito stopnjo za trimesečne terminske kupčije pa so bistveno nižje in ustrežajo le 14 do 20 odst. letnih obrestih. Večina terminskih spekulativnih kupčij se nanaša na nakupe odnosa prodaje frankov proti angleškim funtom in dolarjem, zato sta čez devini v sednjem času zelo dvigniti. Zlasti tečaj funta se stalno dviga in notira funt v Curihu že okrog 15,30, dočim je

notiral v začetku aprila nekaj izpad 15. ob koncu marca pa je, kakor znano, beležil najnižje stanje 14,50. Prometni tečaj angleškega funta in dolarja so v Parizu ostali nadalje nespremenjeni na zlati pariteti. Francoska banka stalno intervenira in daje na svojih blagajnah za svoje bankovce neomejene količine zlata. V Parizu računajo, da bo najnovejši izpas Francoske banke zaznamoval zopet znatnejši odstop zlata, pri čemer pa se ne bo zmanjšal odstotek kritja, ker se s tem, da Francoska banka oddaja zlato za bankovce, krepi obitek bankovcev.

Po vestih iz Pariza je Francoska banka pripravljena oddati še prev. znatne količine zlata in računati s možnostjo, da bo oddala do 20 milijard frankov (t. j. skoro 60 milijard Din). Skupaj znaša sedanji zlati sklad Francoske banke nekaj manj nego 80 milijard frankov, od tega je v zadnjih letih prišlo v Francijo za okrog 20 milijard frankov zlata v zvezi z dotokom inozemskega kapitala, ki je pobegnil iz drugih držav in je iskal v Franciji nekaj azila. Pri Francoski banki so si na jasnem, da bo prej ali slej ta kapital zapustil Francijo, zlasti če bo prišlo do končne stabilizacije funta in dolarja. Ta odstop se je že pričel v zvezi z nervoznostjo in s spekulacijami proti francoskemu franku. Oni, ki so prinesli v teku zadnjih let svoj kapital v Francijo, so pričeli dvigati te naložbe, da kapital prenesejo v kako drugo državo.

Tudi mednarodna spekulacija si je na jasnem, da pri ogromnih zlatih rezervah Francoske banke v valutno-tehničnem pogledu ni nobene nevarnosti za frank; nevarnost za francosko valuto pa lahko nastane zaradi neurejenosti financ. Zdrava valuta zahteva tudi zdravo finančno politiko. Francija bo lahko vzpostavila zaupanje v svojo valuto, če bo sanirala stanje državnih financ in bo zopet vzpostavila proračunsko ravnotežje, kajti tudi za bogato Francijo je trajno nevarnost, da bi leto za letom krila deficit državnih financ z novimi posojili.

Beograjska Trgovska zbornica proti industrijskim prodajalcem

Beograjska Trgovska zbornica je v zadnjem času ponovno napravila korake, da se onemogoči konkurenca industrijskih prodajalcev sploji zaradi tega, ker se te prodajalnice ne obdavčuje enako, kakor trgovci. Situacija naših trgovcev detajlistov najbolj pogojuje v sedanjem času poplava trgovin, ki so last delniških družb ali družb s omejeno zavezo. Mnoge trgovske trgovke so bile v zadnjem času celo prisiljene, da se pretvorijo v družbe z omejeno zavezo, in to zgolj zaradi davkov. Samostojen trgovci, ki je zavezan pridobitni, mora plačati minimalni davek na osnovi 7. lanske davčne novle in se mu davek garancija na podlagi najemnine za stanovanje in za trgovski lokal, ne glede na to, kakšen je bil njegov dejanski zaslužek, dočim najemnina za lokal in za stanovanje ne pride v poštev pri trvdkih, ki imajo obliko delniške družbe ali družbe z omejeno zavezo, t. j. pri trvdkih, ki plačajo družbeni davek.

Spomenica, ki jo je sestavila beograjska Trgovska zbornica, navaja med drugim primer trvdke Bača, ki je v l. 1933. povprečno plačala na posamezno podružnico 1030 Din osnovnega davka, to je toliko, kolikor plača navaden branjevec. Taka davčna neenakost onemogoča trgovcem detajlistom, da vzdržijo konkurenco od strani industrijskih prodajalcev ali prodajalnic, ki so last delniških družb, odnosno družb z omejeno zavezo. Ta moment nelojalne konkurence prihaja najbolj do izraza pri prodajalnicah velikih trgovin, ki spride davčnih ugodnosti ubijajo samostojnega trgovca, saj lahko svoje proizvode haš zaradi tega v svojih trgovinah ceneje prodajajo; s drugimi besedami, trgovci detajlisti nimajo pri tem stanju niti kakšno možnost, da bi poslivali pod enakimi konkurenčnimi pogoji kakor industrijski prodajalnice. Pri tem pa se država mnogo izgubi, ker propadajo mali trgovci, ki plačajo znatne davčne davke. Treba pa je tudi upoštevati, da so naši trgovci detajlisti po večini nacionalni ljudje, dočim vidimo pri velikih industrijskih podjetjih mnogo tujega kapitala in tudi tujih nameščenecov. Tudi v dobri gospodarske konjunkturi bi morala državna uprava takemu vprašanju posvetiti vso svojo pažnjo. V današnjih težkih časih pa je potrebno, da se to vprašanje nujno in z vso resnostjo spravi s sveta.

Beograjska Trgovska zbornica je zaradi tega sklenila, predlagati merodajnim faktorjem, da se v bodoče sploh prepove industrijskim podjetjem in družbam, da imajo trgovske obrate na drobno. Današnji časi zahtevajo izrednih ukrepov. Naš obrtni zakon prepoveduje delniškim družbam in družbam z omejeno zavezo vršiti rokodelske obrti. Ista prepoved naj velja tudi za trgovino, zbornica zahteva, da vlada izda na osnovi 68. finančnega zakona uredba, s katero naj se pravnim osebam prepove vršenje trgovine na drobno. Spremaniti pa je treba tudi naš davčni zakon v svrhu izenačenja davčnih bremen. Kolikor bi nadalje obstajale industrijske prodajalnice ali trgovine, ki so last pravnih oseb, tedaj naj se davek takih prodajalnic in trgovin ugotavlja preko davčnih odborov na enak način, kakor davek trgovcev, ki so zavezani pridobitni.

Stanje naših bank

Udruženje bank v Beogradu je imelo pred tednom svoj redni občni zbor pod predsedstvom dr. Vlade Markovića. Na tem občnem zboru je imel tajnik udruženja g. Lujo Mor določiti referat o stanju naših bank, v katerem je najprej poudaril potrebo smotruih ukrepov za omiljenje gospodarske in kreditne krize. Istovestno z dobro premišljenimi ukrepi za odvlivanje gospodarstva. Je treba rešiti tudi vprašanje bančne krize. Zabloda bi bila verovati v to, da je uredba o zaščiti denarnih zavodov lek za bančno krizo. Za odvlivanje naših bank je treba dvojnji ukrepov: na eni strani so potrebni zakonski ukrepi, ki naj utvrdijo čvrste temelje za organizacijo našega bančništva (to so predvsem zakon o bankah, o hranilnicah itd.) na drugi strani pa je potrebno ukrepe za odvlivanje pomorja

nja denarnih zavodov. Za ene vrste in druge vrste ukrepov je udruženje stavilo svoje predloge, vendar doslej brez uspeha. Tako smo v situaciji, ki je zelo neugodna in moramo gledati, kako se ruši naše privetno bančništvo. Tako pa ne sme iti naprej. Bančno krizo je treba hitro in odločno izločiti.

Razmere v bančništvu se od prejšnjega leta niso dosti spremenile. Če v.dimo, da nadalje ostajajo, da se v.ari krediti le počasaj izterjujejo, tedaj je jasna slika naših denarnih zavodov glede njihove sposobnosti za kreditiranje. Pa tudi pri onih zavodih, ki imajo dovolj sredstev na razpolago, se vrši kreditiranje v zelo omejenem obsegu, ker ni dobrih in sigurnih poslov. Višina danih novih kreditov ni v nikakršnem razmerju z znatnimi razpoložljivimi sredstvi, ki jih imajo nekateri zavodi. Ta sredstva morajo zavodi držati neizkoriščenih deloma kot rezervo za izplačilo nemirnih vlagateljev, pa tudi pretežek ni izkoriščen, ker manjka primernih plasmanov. Sama pri Narodni banki so imeli lani ob koncu leta denarni zavodi za 832 milijonov Din likvidnih sredstev, in sicer za 532 milijonov Din na žirovnihi računih in za 300 milijonov Din v blagajniških zapisih. Poleg tega pa imajo denarni zavodi še znatna gotovinska sredstva v blagajnah, ki so večja nego so bila v normalnih časih.

Do konca lanskega leta je zahtevalo 195 denarnih zavodov zaščito, od teh 175 zavodov odlaganje plačil. To je prav znatno število (brez kreditnih združenj), če upoštevamo, da je v naši državi 620 bank. Hranilne vloge pri privatnih bankah in pri hranilnicah se v toku lanskega leta nagadovale za 209 milijonov, in sicer od 604 na 8195 milijonov. Na drugi strani pa so se hranilne vloge pri državnih zavodih (drž. bip. banka in Poštna hranilnica) v toku leta povečale za 315 milijonov, iz tega je razvidno, da nadalje ostajajo vloge iz privatnih zavodov ter se stekajo v državne zavode, ki delajo hudo konkurenco privatnim zavodom.

Gospodarske vesti

— Taksa na spremembe v listinah o posojilih. Na osnovi 63. finančnega zakona je ministrski svet na predlog finančnega ministra izdal uredbu o taksi na podaljšanje rokov v listinah o posojilih. Ta uredba pravi: Na vse listine o posojilih, na katerih je taksa zaradi pravnega posla že plačana, izvešči menice, ni treba ponovno plačati takse, če se na listini sami ali s posebnim pismom napravijo spremembe glede roka in kraja plačevanja ter obrestne marn. Za take spremembe se plača samo taksa 2 Din. Ta uredba je objavljena že v »Službenih Novinah« od 27. maja in je tega dne stopila v veljavo.

— Konferenca zaradi sanacije hotelistva. V trgovinskem ministristvu se je te dni vršila konferenca predstavnikov trgovinskega ministristva, finančnega ministristva, Narodne banke, Drž. hipotekarne banke, Saveza bank, Drž. saveza gostinskih združenj ter Jugoslovenskega hotelierskega saveza. Na tej konferenci se je razpravljalo o potrebi sanacije hotelistva. Predstavniki hotelistva so na konferenci predložili projekti, ki naj bi služili kot osnova za sanacijo. V kratkem bo sklicana interna konferenca pristojnih ministrstev, ki bo razpravljala o sanacijskem načrtu in bo sklepala o korakih, ki naj se napravijo.

— Vprašanje pogajanj z Italijo in nemškega kliranga. Minister za trgovino in industrijo dr. Milan Vrhanić je imel ob času svojega bivanja v Splitu konferenco v Trgovsko - industrijski zbornici in je o priliki razprave o najaktualnejših vprašanjih izjavil, da bo jugoslovenska delegacija za trgovinske pogajanja z Italijo v kratkem odpotovala v Rim in da je tudi glede vprašanja kliranga za nemške turiste, ki potujejo v Jugoslavijo, storno že vse potrebno in je pričakovati ugodne rešitve. Verjetno je, da bo Nemčija osvojila predloge, ki jih je stavila Jugoslavija. Ti predlogi ustrezajo interesom ene in druge države in so tudi v skladu s turistično konvencijo, ki je bila sklenjena med Jugoslavijo in Nemčijo.

— Hmeljski nasadi v Nemčiji se razvijajo, kakor je to razvidno iz uradnega poročila, zelo neopetno. V zgodaj obrezanih nasadih je rastlina dosegla 1,20 do 1,50 m

višine. Pozne obrezani nasadi pa so v razvoju samo zastali, zlasti ker tudi bolhačvirirajo rast. Zaradi hladnega in mokrega vremena je povsod rastlina v razvoju povprečno zastala, in sicer za 14 dni do tri tedne. Od boleznih je peronospora nastopila znatnokrat le v majhnem delu hallertauskega okoliša.

— Nove delniške družbe. Trgovinski minister je odobril ustanovitve delniške družbe Rudokopi magnetita »Zlatibor« v Beogradu s delniško glavnico 1 milijona Din. Nadalje je odobril ustanovitev družbe »Jugofloras«, d. d. v Beogradu, ki se bo bavila s trgovino in s izvozom kmetijskih in kosmetičnih proizvodov in s predelavo teh proizvodov. Delniška glavnica znaša 500.000 Din.

— Najcenejše suhe si preskrbijo naši poželani, če imajo volno doma. Poučba bo o tem razstava volne na ljubljanskem velesejmu od 1. do 11. junija 1935.

— Opozorilo posestnikom kmetijskih strojev. Okrožni urad za zavarovanje delavcev opozarja, da so po zakonu o zavarovanju delavcev zavezani zavarovanju proti nevarnostem vsi delavci, ki delajo pri kmetijskih strojih, ki jih gonijo veter, voda, para, plin, elektrika oziroma živina. Zavarovanje je prisilno in se razteza na ves čas, ko delavci opravljajo delo pri takih strojih. Lastniki so dolžni prijaviti okrognemu uradu za zavarovanje delavcev vse stroje, plačati zakonito določene in predpisane prispevke in prijaviti vsako nevarnost. Kadar izpolnijo vse to, so po zakonu storili svojo dolžnost. Ni jim treba sklopiti s posestniki nobenih poravnjav ali dajati posebnih odškodnin. Ravno tako je brez pomena tudi vsako sodno uveljavljanje pravic od strani posestnikov, ker mora sodišče take zahteve zavrniti, seveda ako lastnik stroja nevarnosti ni namenoma povzročil. Posreščenci prejmejo na podlagi uradno dognane obratne »ezgode in zdravniško ocenjene nesposobnosti za delo tisto nezgodno rento, ki jim po zakonu o zavarovanju delavcev pripada. Potrebno je samo, da je nezgoda pravočasno prijavljena okrognemu uradu za zavarovanje delavcev. To pojasnjujemo vsem kmečkim posestnikom, lastnikom kmetijskih strojev in njihovim delavcem, da si ne bodo s tožbami povzročali nepotrebnih stroškov pri sodiških in njihovih pravnih zastopnikih ter, da ne bodo sklepali poravnjav, ki gredo pogosto celo v zneske, ki so preko gospodarske zmoglosti kmetijske hiše.

Borze

28. maja.

Na ljubljanski borzi je deviza Londona ponovno narasla, dočim se tečaj ostalih deviz niso mnogo spremenili. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi zopet nekoliko nižje, in sicer 9,05 - 9,15. V zagrebškem privatnem kliringu so se avstrijski šilingi (trgovali po 9,08, angleški funti po 238,12, grški bioni se so nudili po 32,50, za španske pezete pa je bilo v Beogradu povpravevanje po 6,20.

Na zagrebškem efektne tržišču se je vojna škoda nagibala k popuščanju in notira 970 do 372,50 (v Beogradu je bil promet po 368,50 - 370). Zaključek je bil promet na 6% begluški obveznicah po 65. 7% investicijske posojilo je bilo v Beogradu nadalje čvrsto ter se je trgovalo po 81,50.

Devize.

Ljubljana. (Z vstopno premijo 285 odstot.) Amsterdam 2978,86 - 2947,45, Berlin 1764,04 - 1769,95, Bruselj 751,04 - 756,10, Curih 1421,01 - 1428,08, London 217,13 - 219,19, Newyork 4364,33 - 4400,84, Pariz 289,56 - 291,00, Praga 182,87 - 183,88, Trst 260,99 - 264,07. Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9,06 - 9,15.

Curih. Beograd 7,02. Pariz 20,3775, London 15,3050, Newyork 309,6250, Bruselj 52,95, Milan 25,45, Madrid 42,2250, Amsterdam 209,80, Berlin 124,55, Dunaj 57,90, Stockholm 78,90, Oslo 76,90, København 68,85, Praga 12,87, Varšava 58,25, Atene 2,90, Bukarešta 3,05.

Effekti.

Ljubljana. Vojna škoda 972 - 374. 7% investicijske 78 - 79, 8% Blair 77 - 78, 7% Blair 67 - 68. 7% stabilizacijsko 78 - 80, 4% agrarne 46 - 47, 6% begluške 64 - 65. Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 370 - 372,50, 7% investicijsko 78,50 - 80, 4% agrarne 45 - 47, 7% Blair 67 - 67,50, 8% Blair 78,50 bl, 6% begluške 64 - 64,50, 7% stabilizacijske 78 - 80; delnice: Priv. agrarna banka 226 - 231, Trboveljska 125 - 126.

Beograd. Vojna škoda 369,50 - 370 (368,50 - 370), 7% investicijske 81 - 82

Do 20% več svetlobe

za manj denarja
TUNGSRAM
nitka v dvojni vijajnici
svetlobna množina v dekalumenih

(81,50), 7% stabilizacijsko 79,50 - 81, 6% begluške 65,50 - 66 (65,90), 8% Blair 78 bl, 7% Blair 66,50 - 67,50, Narodna banka - (6000), Priv. agrarna banka 228 - 228,50 (227 - 229).

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 18,44, Državne železnice 25,35, Trboveljska 13,75, Alpine-Montan. 11,95.

Blagovna tržišča

ZITO.

+ Ljubljanska borza (28. t. m.) Tendence za žito je bila čvrsta. Nudi se (vse franco. nakladalna postaja): pšenica: baška. 78 kg po 131 - 133; banatska. 78 kg težka po 129 - 131; oves: slavonski po 105 - 107; koruza: baška po 71 - 73; banatska po 70 - 72; moka: baška in banatska »0« po 210 - 230; baška »2« po 190 - 210; baška »3« po 170 - 190; otrobi: baški debeli po 85 - 100.

+ Novosadska blagovna borza (28. t. m.) Tendence stalna. Pšenica: baška potiska 134 do 137,50; slavonska 134 - 135; sremska 132,50 - 135; baška 130 - 135; banatska 126 - 135. Oves: baški in sremski 98 - 100; slavonski 102 - 104. Jčmen: baški in sremski, 65/66 kg težki 125 - 130; jari. 67/68 kg težki 135 do 140. Kuruza: baška in sremska 70 do 71; banatska 67 - 68. Moka: baška in sremska »0« in »0gg« 202,50 - 225; »2« 182,50 - 205; »5« 162,50 - 185; »6« 147,50 do 160; »7« 120 - 125; »8« 97,50 - 100. Fišol: baški in sremski 117,50 - 120. Otrobi: baški, sremski 85 - 87; banatski 84 - 86.

+ Somborska blagovna borza (28. t. m.) Tendence čvrsta. Pšenica: baška, okolica Sombor in banatska 130 - 132; gornjebaška 130 - 133; sremska 130 - 132; baška in banatska, potiska 134 - 136; slavonska 132 do 134. Kuruza: baška in sremska 70 do 72; za junij 71 - 73. Moka: baška »0« in »0gg« 205 - 225; »2« 185 - 205; »5« 165 do 185; »6« 150 - 165; »7« 120 - 125. Otrobi: 85 - 88.

+ Budimpeštanska termska borza (28. t. m.) Tendence nestalna. Pšenica: za junij 15,61 - 15,62; koruza: za junij 10,85 - 10,87.

BOMBAZ.

+ Liverpool, 27. maja. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za maj 6,69 (6,64), za oktober 6,26 (6,20).

SOKOL

Sokol Moste priredi na Vnebohod celodnevni pešizlet vseh oddelkov v St. Jakob ob Savi. Na izlet vabi tudi starše naraščajočih v dece, netelovadeče članstvo in prijatelje društva. Zbirališče na dvoršču Sola. Odhod ob sedmih. Zdravo!

Sokol! V nedeljo 2. junija vsi na okrog! zlet na Pragersko! Pripeljite s seboj tudi prijatelje in znanje!

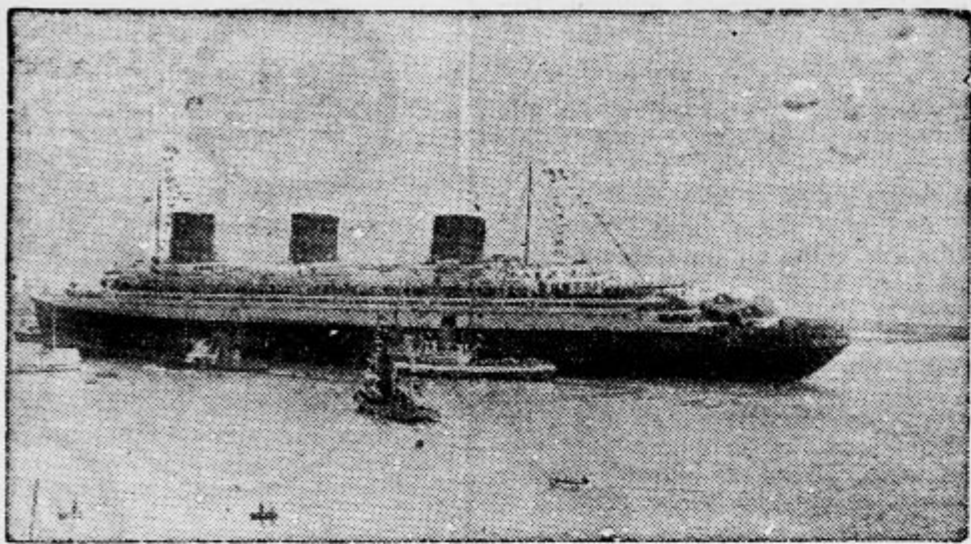
S tako lahkoto
in hitrostjo doseči tako belo perilo je
mogoče samo z

RIVIERA terpentinovim milom

ki je izdelano na podlagi oljnega olja.

Prva vožnja čez Ocean

Največji prekomornik na svetu odrine danes iz Francije v Ameriko
Devet krovov, aerodinamična oblika, pravljichen komfort

»Normandie« v pristanišču Le Havre

Danes odrine iz francoske luke Le Havre na prvo prekomorsko vožnjo v Ameriko francoski prekomornik »Normandie«, last French Linie, največja potniška ladja na svetu. »Normandie« prekaša največjo svetovno predvojnjo ladjo »Leviathan« za nad 20.000 ton, drugo največjo ladjo sedanosti, angleško »Queen Mary« pa za 6000 ton.

Novi prekomorski velikan ima devet krovov, je nekaj nad 36 m širok in meri v dolžino 313,75 m. Ima tri dimnike, ki se dvigajo 44 m nad morsko gladino ter merijo v obsegu 49 m. Gledalci se zdi ladja dolga in nizka; to pa je zgolj optična prevara zaradi trovov, ki se kakor stopnice dvigajo drug nad drugim.

Ladjo so gradili v ladjedelnici Penhoet v St. Nazaire in so jo dogotovili 29. oktobra 1932. Pet in dvajset

inženjerjev in 350 risarjev je pet let delalo načrte za zgraditev pre-

komornika. Napravili so nad 60 modelov in so se na koncu odločili za aerodinamično obliko, ki nudi na morju najmanj upora.

Prvič v zgodovini francoskega pomorstva se dogaja, da dobi prekomornik električno pogonsko silo. »Normandie« ima 29 kotlov, ki proizvajajo paro za turbine, turbine pa ženejo močne generatorje, kateri napajajo štiri elektromotorje po 40 tisoč konjskih sil. Ladja razpolaga torej s pogonsko silo 160.000 k. s. in bo spričo tega lahko vozila s približno

brzino 52 km na uro.

Barve »Normandie« se skladajo z barvami C. G. Transatlantique. Trup ladje je črno pleskan, zgornji deli so beli, dimniki pa rdeči s črnimi marogami. Kabine se odlikujejo zlasti s svojo prostornostjo. V I. razredu je 479 kabin. Vsaka je drugačna. Luksuzne kabine imajo celo balkone z razgledom na morje. Od drugih prostorov je

na ladji posebne omembe vredna jedilnica v ovalni obliki. Tapezirana je z belim usnjem, opremljena pa s pristnim japonskim lakiranim pohištvom.

Spalne kabine so iz lesa sikomora ter imajo oranžno barvo.

Služba na ladji je vzorno urejena. Potnikom je na razpolago telefon s 1100 številki. V jedilnici je prostora za tisoč gostov. Okolu glavne jedilnice se vrsti osem manjših dvoran. Te prostore razsvetljuje 38 kristalnih lestencev.

Sprejemnica na ladji je iz alžirskega oniksa, salon za kadike ima stene iz vložene lesa. Kopalni bazen na ladji meri v dolžino 25 m ter je obložen s ploščicami iz emajla. Na ladji imajo tudi

zimski vrt,

ki bo s svojimi vodometi pravceta pravljica privlačnost za goste.

Poleg vsega tega je na ladji še gledališka dvorana za 350 oseb z najmodernejšim orodjem. V tej dvorani bo na prvi vožnji igral Saša Guitry s svojim ansamblom.

Na morskem velikanu je prostora za 2170 potnikov prvega, drugega in tretjega razreda. Kapitanu je dodeljenih devet navigacijskih častnikov, 17 tehničnih veščakov in 19 inženjerjev. Posadka na ladji šteje 1300 oseb, med njimi več zdravnikov in bolničark. Samo kuharjev bo na ladji 187, natakarjev seveda še mnogo več.

»Normandie« se torej po pravici ponaša kot najpopolnejši izdelek francoske morjeplovbe. Njena prva vožnja bo imela temu primerno

slavnostno obeležje.

Z ladjo se popelje v Ameriko soproga francoskega državnega predsednika Lebruna, ki bo v spremstvu francoskega trgovskega ministra obiskala ameriškega prezidenta Roosevelta, kateremu bo izročila posebne darove Francije. Poleg tega pa popelje »Normandie« danes v Ameriko tudi najpridnejšega francoskega solarja, ki so ga izbrali izmed 30.000 tekmovalcev. Na drugi vožnji bodo deležni enake vozne ugodnosti nadaljnji

stirje francoski dečki, ki bodo na ta način že v rani mladosti videli, kakšna je zemlja, ki jo je odkril Kristof Kolumb.

KARIKATURA

Predsednik ameriških Zedinjenih držav Roosevelt je prišel v jako neljub položaj zaradi razsodb ameriškega vrhovnega sodišča proti sanacijskim ukrepom »Nire«

Civiliziranka v haremu

Kako se je Francozinja razočarala v zakonu z Arabcem

V Parizu zbuja splošno pozornost ločiten proces bivše pomerjevalke oblike Yvette Bironove, ki je zbežala svojemu možu iz arabskega harema in zahtevala od francoskih sodnikov, da jo oprostitjo vezi, ki so jo priklenile na

peklenski jarem zakona v Orientu.

Pred dvema letoma je Yvette Bironova zmagala v lepotni tekmi med pariškimi manekeni. Med sto in sto radovedneži, ki so prisostvovali tistemu razkazovanju, je bil tudi Arabec iz Kaira. Priložnost ga je seznanila z lepo Yvetto, in to poznanstvo je postalo njena in njegova usoda.

Dva tedna sta bila lepa kraljica manekinov in Arabec

mož in žena.

Osman — tako se je pisal mladi mož — je slikal nevesti pravljico bogastvo svoje očeta in mlada žena si ni mogla kaj, da ne bi želela obiskati domovine svojega moža. On je rad izpolnil njeno prošnjo. Odpotovala sta v Kairo. Yvette je morala zapustiti vero svojih očetov in postati muslimanka že v Parizu, nakar sta se odpeljala novoporočenca proti Egiptu.

Toda že prvi dan bivanja v palači Abdulaha Osmana je prinesel mladi ženi razočaranje. Spoznala je, da je

jetnica muslimanske tradicije. Možev oče je vztrajal na tem, da se mora žena njegovega sina prilagoditi tradiciji muslimanske vere. Okna njenega stanova-

Nezadovoljni človek

Poletno sonce in hladnejši letni čas

Sonce je naš prijatelj in važen činitelj našega zdravja. Kamor sonce ne pride, tja pride zdravnik. Sonce je vir svetlobe in toplote, torej

vir življenja.

In čeprav nam prekomerno sončno obsevanje ni ugodno, moramo le priznati, da hodimo celo poleti soncu naproti, na deželo, kjer sonce drugače sije nego v mestu, kjer ga požirata dim in megla in nas muči le zato hla utrujajoča vročina.

V naravi je sončna doba, poletna doba, najpotrebnejša in najplavnejša doba, saj dozorevajo v tem času v soncu naša živila.

Toda ljudje imamo v svoji notranjosti morda le

hladnejši letni čas rajši, čeprav se pritožujemo kot večni nezadovoljenci tudi nad zimskim mrazom kakor nad poletno vročino.

Gotovo je namreč, da se

mraza lažje ubranimo

nego vročine, posebno če je vročina tako huda, da nas napravi lene in nesposobne za delo. Imamo neprimerno več pripomočkov, da se ogrejemo, nego da se ohladimo, je dejal nekoč sloviti higienik Max von Pettenkofer, in to je res. Pozimi se lahko toplo oblečemo, lahko zakurimo, lahko več jemo, in sicer maščobne jedi, ki dajejo toploto. Poleti pa dostikrat ne zaleže, če si

oblečemo lažjo, svetlo obleko in iščemo značne in vodne kopeli ter pijemo hladne pijače. Tudi če jemo le malo in lahko jedi, se nam nobeno delo ne ljubi ter polegamo najrajši v senci.

Sonca se poleti branimo. A ko pride jesen, se vendar pritožujemo, da nas zapušta za dolgo časa. Tako je človek vedno nedosleden in nevhvaležen.

Pariške šivilje stavkajo

Pariške šivilje so zadnji teden vpriporile mezdno stavko. Prosti čas, ki so ga pridobile s tem, so prebile v rajskih vrtovih pariških Tuileries

Nova ugrabiteljska afera

Dve sto tisoč dolarjev odkupnine za dediča milijonov

Iz Tacome v državi Washington poročajo, da so neznani roparji ugrabili šletnega Georgea Weyerhäuserja,

dediča velikega imetja,

ki ga cenijo na 15 milijonov dolarjev. Deček se je vračal iz šole in pri tem so se ga razbojniki na še nepojasnjen način polastili.

Njegovim roditeljem so poslali izsiljevalno pismo, v katerem so zahtevali

200.000 dolarjev odkupnine.

Družina je bila pripravljena tej zahtevi ugoditi, toda tu se je vmešala baje policija in ji vsaka pogajanja z ugabitelji prepovedala, češ da bo te

kmalu imela v pesti.

Toda družina se hudo boji, da bi zločinci dečku ne storili med tem kaj hudega.

Družina Weyerhäuserjev je nemškega rodu. L. 1881. se je prišel Friedrich Weyerhäuser, stari oče ugrabljenca, v Ameriko, kjer se je bavil

z lesno trgovino

in nakupovanjem gozdov. Svojim štirim sinovom je ostavil ogromno imetje, med drugim 20 največjih žag na svetu.

„Nira“ v zatoni

Sinji orol »Nira« je prve čase v Ameriki tako mogočno razmahnil svoje peruti, da si ga je izbrala filmska igralka Linda Parkerjeva celo za reklamno dekoracijo, ki je zdaj gotovo ne kaže več javno

A NEKDOTA

V Kissingenu je gostoval sloviti bavarski komik Konrad Dreher. Tudi Bismarck, ki se je tam zdravil, je prišel na predstavo. Komiku so burno ploskali pri odprtem odru in tudi Bismarck mu je ploskal, čeprav ni dobro razumel bavarskega dialekta. To se je videlo po njegovem resnem obrazu. Ob koncu so Dreherju prinesli ogromen lorvorjev venec. Spet je nastal aplavz, ki se je še povečal, ko je Dreher stopil čez oder proti loži, kjer je sedel stari kancelar, in mu poklonil svoj venec. Bismarck je venec sprejel, a končno se je moral nasmejati iz vsega srca, ko je prebral zlati napis na venčnem traku: »Največjemu nemškemu komiku!«

VSAK DAN ENA

»Gospa, ali imate kakšne stare čevlje zame?«

»Kaj pa hočete s starimi čevlji, saj jih že imate na nogah.«

Nogomet vzgaja divjake

Originalna angleška civilizacijska metoda

Angleški raziskovalec in pisatelj major Owen Rutter pripoveduje iz časa svojega dolgoletnega bivanja

na otoku Borneu

o zanimivih metodah, ki jih uporabljajo Angleži, da bi pripravili zloglasne rodove lovecv na glave do stalnega življenja in manj krvavih običajev. Eden najorginalnejših pripomočkov v ta namen je pač nogomet.

»Stvar je videti neverjetna,« pravi major Rutter, »a se je vendarle izvršila tako. Na

Bolezen kratkih valov

Ze pred dolgim časom se razni strokovnjaki trdili, da povzročajo radijski valovi bolezenske počutke. Ameriški zdravniki, ki si so stvar preiskovali in poslednjem času, pravijo, da res hiva bolezen, ki je posledica kratkih brezžičnih valov. Loteva se posebno oseb, ki so zaposlene pri velikih oddajnih postajah, in njeni znaki so: nizek krvni pritisk, trdovraten glavobol, naglušnost in celo gluhosta, utrujenost. Kratke valove uporabljajo, kakor znano, z uspehom v zdravilne svrhe, a kakor je videti, njih učinki niso izključno dobrodejni.

Muzej Pilsudskega

Grad Belvedere, v katerem je poljski narodni junak, general Pilsudski prebil zadnjo dobo svojega življenja, bodo po sklepu varšavske vlade spremenili v muzej. Grajske prostore in njih hotranjo opremo bodo ohranili tako, kakor so bili za časa njegove smrti. Ohranili bodo vse spominke in trakove, ki jih je maršal prejel ob raznih prilikah, kakor tudi trake z vencev, ki so jih položili ob njegovo krsto. V posebni dvorani bodo shranili pokojnikove rokopise in vsa dela o njem.

Lov na volkove z letalom

Ameriška letalka Canfieldova in nje mož se lahko ponašata, da kot prva prirejata lov na volkove z letalom. Odletela sta v ta namen v kanadsko deželo Saskatchewan. Canfieldova sedi ob krmilu in če opazi volkove, se jim približa na največjo bližino, mož jih pa strelja. Takšen lov zahteva gotovo več spretnosti, nego bi sodili na prvi pogled. Nu, če se bo še več Američanov navdušilo zanj, bo tudi kanadskih volkov kmalu konec.

Pruski min. predsednik

General Göring se nahaja zdaj na poročnem potovanju

Igra s smrtjo

bi lahko rekel podvigom, s katerimi kažejo svojo spretnost nekateri današnji piloti v zraku. Levo zgoraj: pilot Detroyat, spodaj letalka Liesel Bochova. V sredi Detroyatov obrat v zraku, na desni letalka Edita Clerkova s padalom

Čudežna rešitev v zraku

Nevarna pustolovščina dveh francoskih letalcev

Jako nevarno pustolovščino sta zadnje dni doživela dva francoska vojaška letalca, ki sta se dvignila v zrak blizu St. Raphaela ter sta se namenila na polet proti Cuersu.

Ko sta bila kakšnih 800 m nad zemljo, sta zašla z letalom

v silovit vihar,

ki je metal letalo sem in tja kakor žogo. Z nekim sunkom je burja potisnila letalo precej proti tlom. Tedaj je pilotov spremljevalec, ki se ni z jermenom privezal na sedež, zletel z mesta, pilotu pa je siloviti obrat izvil krmilo iz rok.

Srečno naključje je storilo, da se je pilotov spremljevalec zakotalil proti koncu letala.

Ujel se je za rep.

Medtem se je tudi pilotu posrečilo dobiti oblast nad letalom. Ustavil je motor ter je v drsalnem poletu pristal na ravnem polju. Pristanek je bil srečen. Letalka sta ostala v glavnem nepoškodovana, samo mehanik se je nekoliko opraskal.

Naročite — čitajte
»ŽIVLJENJE IN SVET«

Še o ljubljanskem kongresu nacionalnih akademikov

V informaciji naše javnosti, ki se zanima za življenje in misljenje jugoslovenske nacionalne akademske omladine, prinašamo naslednji pregledni članek. Napisal nam ga je g. Andrej Uršič, ki je predsedovateljski kongresu jugoslovenskih nacionalnih akademikov in bil eden njegovih glavnih organizatorjev.

O kongresu jugoslovenske nacionalne akademske omladine in o ustanovitvi njene vsedravnice organizacije je jugoslovensko časopisje mnogo pisalo. V člankih in poročilih je bilo mnogo pričakovanj, mnogo pohval, mnogo razočaranja, upravičene kritike, a tudi neverjetne površnosti in cinizma. Ne v odgovor nim, ki s prozornimi zlemi željami spremljajo naše napore, še manj v odgovor pisem anonimnih letakov, nego v pojasnilo prijateljem, ki nam žele dobro in uspehov, veljajo te vrste.

Pravilno vrednotiti uspeh ali obsojati neuspeh kongresa je sposoben le točen poznavalec naše omladinske zgodovine in današnjih prilik v njenih vrstah. Kdor je tu doma, ve, da je zahtevala izvedba zamisli mnogo poguma, vztrajnosti in optimizma. Zarezati je bilo treba v trdo ledno, ki jo je šteptala šestnajstletna tradicija neenotnega življenja in delovanja jugoslovenske visokošolske mladine. Preko raznih neuspehov, samo predhodke ustvarjajočih poskusov je živila naša omladina od ostvartve naše nacionalne države do organiziranja, nesposobna uveljaviti svojo duhovno enotnost v življenju, v delu. Sprito tega smo morali molčati ob ugovorih tujega studentstva, da nas »sploh ni«, da predstavljamo »mračno horoskopo«. Centralna organizacija demokratiških jugoslovenskih visokošolcev iz leta 1920, Pobratištvo iz leta 1927 in Jugoslovski akademski klub nam niso mogli biti niti vzgled niti vzpodbuda. Iz spoznanja, da tako ne more in ne smje dalje, se je rodila naša odločna volja, doseči, če treba, sprva manjši, zato pa tem trdnjši uspeh, ki naj tvori soliden temelj sistematičnega zgradjenosti, vse trenutno nerešljivo pa prepustiti času in načelnemu delu v dozore in ozdravljenju. Brez sentimentalnosti si je bilo treba pogledati iz oči v oči in prodrati v jedro naših omladinskih prilik, da bi ne bilo naše delo že v viru nerušljivo.

Polnih pet mesecev so se vršile priprave za kongres. V smislu oplenke resolucije so bili osnovani v univerzitetnih središčih akcijski odbori iz opolnočanih zastopnikov jugoslovenskih nacionalnih akademskih društev, ki so prihajali v poštev kot člani bodočega saveza. Povsod smo srečali krajevno dobro organizirano mladino, ki je z zadoščenjem in iskrenostjo sprejela odgovorno iniciativo. Daleč smo od nabele komu kaj očitati, opozoriti pa je treba na dejstvo, da je edino omladina naše prestonice šele štiri dni pred samim kongresom dosegla domačo enotnost. V teh lokalnih razmerah je razlog, da beograjski tovariši niso mogli imeti, ker so bili ves čas pripravi brez primernega in enotnega zastopstva, polne ingerence nanje in da nam ni bilo mogoče z njihovim resnim sodelovanjem doseči rezultatov, ki naj bi jih kongres spontano potrdil. Na ta način so nastale zgolj tehnične organizatorne diference, nikakor pa idejne programske; zato je popolnoma upravičena naša nada, da bodo vrste vse jugoslovenske omladine v najkrajšem času povezane v enotni organizaciji.

Poleg manifestativnega dela, kjer je prišla do polnega izraza idejna enotnost nacionalne mladine, je bila najpomembnejša naloga kongresa ustanovitev »Saveza jugoslovenskih nacionalnih visokošolskih društev«. Tej dolžnosti je bila posvečena naša prvenstvena pažnja in čim večjemu uspehu iztrgovani pretežni del ostalega programa. Ta prizadevanja so povežala sedemnajst jugoslovenskih nacionalnih akademskih kulturnih in strokovnih društev iz Skopja, Subotice, Zagreba in Ljubljane v »Savez«, ki si je nadel sledeče naloge:

1. da zbira vse jugoslovenske nacionalne visokošolce, ki naj z vzajemnim spoznavanjem in organiziranim delom med omladino in v narodu krepijo svojo duhovno skupnost, širijo in utrjujejo jugoslovnsko nacionalno misel ter sodelujejo pri ustvarjanju duhovne in materialne kulture jugoslovenskega naroda;
2. da stoji budno na braniku pravic jugoslovenskega naroda in se bori proti vsem krivicam, storjenim naši nacionalni celini;
3. da posveča, tečež za socialno-ekonomskim preporodom jugoslovenskega naroda prvenstveno pažno socialni vzgoji jugoslovenske nacionalne akademske omladine, ki naj najde izraza v predpostavljanih interesov nacionalne skupnosti interesom poedincev ali posameznega sloja, odnosno v pravičnem spoštovanju vseh čimteljev socialno-ekonomskega življenja;
4. da posveča polno pažno socialnim potrebam vseh jugoslovenskih visokošolcev in si prizadeva zboljšati njihov materialni položaj;
5. da dela na ustvarjanju tesnih stikov z vsemi slovanskimi visokošolci in na ustanovitvi vseslovskega visokošolskega saveza.

Te programske osnove je odobrila vsa v Ljubljani zbrana mladina, kakor tudi sredstva za njihovo uresničevanje.

Predhjam na tehnično stran »Saveza«, ki je povzročila »neuspeh« ustanovne skupščine. Po sprejetih pravilih so člani »Saveza« društva in to neposredno. Dele se v redne in izredne člane. Redni član postane lahko vsak kvalificirani klub v državi s sedežem na eni izmed univerz, fakultet ali visokih šol, izredni član pa vsak kvalificirani jugoslovnski akademski klub v inozemstvu ali doma izven univerzitetnih mest in akademskih sekcije nacionalnih društev. Na čelu »Saveza« stoji izvršilna s predsednikom, katere sedež je za enkrat v Zagrebu. O njenih in predsedniških pravicah je težko govoriti, ker naložene so jima izključno dolžnosti, izpolnjevati za ključke letnih skupščin in ožje upravne odbora. V ta odbor pošlje vsako univerzitetno ali fakultetno mesto po dva delegata, od katerih je eden podpredsednik, drugi pa odbornik. Poleg teh in drugih običajnih organov je ustanovljen tudi širši odbor moralnega, posvetovalnega značaja, ki ga tvorijo člani ožje upravne odbora in po en zastopnik vsakega člana »Saveza«. Na glavne skupščine prihajajo samo delegati, katerih imajo po 30 Beograd, Zagreb in Ljubljana, po 15 pa Skopje in Subotica. A priori dobi po enega delegata vsako članstvo društvo, ostane se razde-

li med društva sorazmerno številu njihovih članov. Zato mora vsako članstvo društvo poslati eksekutivi vsako leto seznam svojih članov. Več članov »Saveza« iz enega mesta veže lokalna eksekutiva, ki ji hačelujeta kot predsednik in tajnik zastopnika dotičnega mesta (podpredsednik in odbornik) v ožjem upravnem odboru »Saveza«.

Tej podrobnosti in točni koncepciji štirih akcijskih odborov je dodala svojo neizdelano koncepcijo beograjska mladina. Diference so bile minimalne, značaja, težje je za tem, da se odstrani tudi samo navidezna prednost enega središča nad drugim. Proti odgovornemu predsedniku z zelo okrnjenimi kompetencami so predlagali manj odgovorni sekretariat z dalekošnejimi možnostmi, a tudi s sedežem v Zagrebu.

S P O R T

Po obeh beograjskih igrah

Naša ligaška enajstotica je igrala te dni v Beogradu svoji tekmi proti Jugoslaviji in BSK. Iz prve tekme je izšla neodločen rezultat 1:1, v drugi je podlegla z 0:4. Stvar je šla še nekam po določenem sporu. Verjetnost sicer ni bila velika, da bodo naši prinesli kako točko iz Beograda, vendar je kolikor je bilo s tako možnostjo računati, je bilo vnaprejšnje jasno, da se je moralo osredotočiti vse prizadevanje na srečanje z Jugoslavijo.

Upoštevati je treba to: od 19. do 30. maja ima moštvo absolutni štiri težke tekme, s Slavijo in Hajdukoma doma, vmes dve borbi v Beogradu s preko 1000 kilometrov potovanja. Ker ligaške tekme ne dozorevajo na hrški, je treba uprizoriti lov za njimi po gotovem načrtu, da se reši, kar se z večjo verjetnostjo da pridobiti. Domači tekmi sta v prvi vrsti določeni, da prineseta točke; v Beogradu je bilo manj prilike za to, in če je vendar ena važna točka rešena, je samo dokaz za to, da taktika uspeva. Po tej taktiki je bilo seveda treba sestavljati postavo in uravnjavati naša igre.

Od spornih kritike se seveda ne more zahtevati, da bi bila poučena o vseh teh potankostih in da bi jih pri oceni tekem upoštevala. Vendar bi se lahko od nje zahtevala vsaj neka splošna soglasnost v ocenjevanju. Kdor pa je imel priliko čitati poročila v raznih beograjskih in zagrebških listih o tekmi Jugoslavija - Primorje, se je moral nazadnje začuden vprašati, ali mar ne čita poročila o povsem različnih tekmah? Eni so v poročilih ugotovili dobro igro, drugi so videli drugorazreden nogomet. Ni čuda, če so tudi poročila v našem časopisu toliko divergentna, saj je naša poročevalska služba vezana na vire iz Beograda.

Z Jugoslavijo
Treba je predvsem poudariti, da imajo v rokah prestolnice sportne rubrike ljudje iz rudičnega tabora. Ti poročevalci bi morali biti v tej svoji funkciji predvsem poročevalci. In potem šele, kolikor je potrebno, klubski. V razočaranju nad igro seveda so žili jezo ne samo na svojo, temveč so čim raje et studio pisali o sami tekmi in o drugim partnerju.

V resnici pa so črno-beli zaigrali prav dobro. In to v vseh delih moštva, dasi so imeli v napadu dve rezervi in tudi v srednji vrsti novega moštva. Moštvo je po določenem načrtu v tej bitki dalo vse iz sebe in je dober del igre prevladovalo na terenu. Poročila sicer navajajo, da je Jugoslavija povzela po gostih visoki igri, kar pa ne drži. Jugoslavija je si mogla s svojo igro razviti, pa je postopoma z visoko, do čim so črno-beli osvajali teren z metodnimi zgrajenimi prijemnimi kombinacijami, tako da sta se zdeli vlogi zamenjani. Nepriznani odpor črno-belih po eni strani, po drugi pa njihova zelo dobra igra v polju je rudičev moštvo povsem zmešala, prišli so iz koncepta in so zaigrali pod običajno formo. Rudiči so sicer bili premočni dobre četrt ure v samem uvodu tekme, dokler se novi igralci črno-belih niso uživali v tempo teške tekme. Ni pa njihova premoč koncem tekme trajala isto razdobje, temveč so črno-beli šele v poslednjih minutah, ko ni bilo več izgledov za cel uspeh, omočili obrambo in prepustili navidezno premoč nasprotniku. Posledica vsega tega je bil rezultat 1:1, ki se šli mnogim, zlasti v Beogradu, toliko nepriznani, da so ga morali na kak način razložiti.

Z BSKom
je bila stvar v naprej izgubljena. Računati je bilo treba s tem, da je sredi tedna na vrsti Hajduk v Ljubljani (mimogrede omenjeno: prihodno nedeljo sta i Hajduk i Primorje prosta, a prošnji Primorje, da bi se tekma določila za nedeljo, sava ni hotel ugoditi!). Zato je bilo potrebno štediti igralce (Pepeček ni igral) in sestaviti postavo taktično — Hassel na desnem krilu za eventualno ojačanje obrambe, v kateri je nastopil po dolgem predledniku Jug. Seveda ni moštvo dalo igre, ki so jo nekateri pričakovali po odličnem nastopu proti Jugoslaviji. Igralo se je z okrnjenim in slabim napadom bolj defenzivno, moči so bile deloma izprazne od četrtkov tekme, deloma so se morale štediti za Ljubljano. Igrala pa je obramba zopet prvotno, tudi srednja vrsta je zadovoljiva. V obrambi se je v obeh tekmah izkazal Logar, ki je vsaj začasno dokončno zasedel mesto v vrstah mimo Starca. BSK je prišel tekmo prvega polčasa v vodstvo s 3:0, vladala je velika vročina, in tako se tudi plavim hi ljubilo napejati si. Od to je bila igra res mlačna in je njen vid v resnici trpel.

Ne bode pozabljeno niti to: z BSKom so naši igrali v predtekmi, po največji vročini. Ali je bilo to potrebno? Savez je določil, da začnejo ligaške tekme v maju šele ob petih. Nikjer ni bilo rečeno, da velja izjema za BSK - Primorje. Po dogovoru omladine in na čigavo odgovornost se je določila važna prvenstvena tekma kot predtekma prijateljskemu srečanju Jugoslavija - Raciing.

Čečno plačuj »Jutru« naročnino
Varuj svojcem zavarovalnino

bul Na čelo naj bi se pomaknil direktor, ki je identičen zgoraj omenjenemu ožjemu upravnemu odboru. To so bile vse one »načelne« diference, ki jim je treba samo malo časa, da se odstranijo.

V Ljubljani izbrani delavci danes še okrnjenega »Saveza« imajo lahko in hvaležno nalogo, lažjo in hvaležnejšo kakor so jo imeli akcijski odbori. Oni imajo že temelji, ki ga prej ni bilo, imajo razgibano akademsko omladino. Čas do prve redne skupščine, ki bo še pred božičem, je treba uporabiti za utrditve doseženih rezultatov, notranjo organizacijo, za zbiranje vseh mladih sil, ki so morda ostale še ob strani, zlasti pa za odstranitev vseh zaplet, kajti Ljubljane ne pojmujejo kot razhod nego kot vez, ne kot konec nego kot začetek. Poleg organov »Saveza« pa nosi del odgovornosti vsak jugoslovnski omladinec. Če hočemo, da bo »Savez« na dostojni višini, pazimo na nivo društev, ki so njegove sestavne enice, pazimo na lokalne prilike, ki ne smejo nikdar preko njim nadrejenih interesov celokupne jugoslovenske omladine.

Ob zaključku opozarjamo vsa zainteresirana javnost, da bo o prvem kongresu jugoslovenske nacionalne akademske omladine izdana posebna publikacija, ki bo prikazala ta dogodek z vseh razvojnih, ideoloških in organizacijskih vidikov.

Pred vелеvažno tekmo

Velikim žrtvam moštva in klubskega vodstva črno-belih se imamo zahvaliti, da se igrajo važne tekme za državno prvenstvo tudi na ljubljanski tleh. Ne more se reči tudi o ljubljanskem občinstvu. Drugo imajo moštva v svojem občinstvu trdno zaslobo; prijatelji nogometa prihajajo na vsako važno tekmo pobojevalno, s tem omogočajo ves obrat. Poleg tega pa se kar najaktivneje udeležujejo tudi dogodkov na igrišču — nimamo v mislih raznih ingredov, teh v Ljubljani ne maramo — in so v odlični meri sotorci rezultatov. Šaj je znano, da je na stujem teško zmagovati. V Ljubljani pa smo bolj komodni: če se ne gre za res prvostveno stvar, ostanemo rajši doma, ali čakamo na rezultat v kavarni; saj se na igrišču opravi tudi brez nas! To ni prav, tako ne bomo prišli nikamor!

Hajduk...

pa je marka, ki razvzema vse, kar se zanimala za nogomet. Tako smo po dolgem zopet pred dogodkom, ki zveni na igrišču tudi v Ljubljani rekordno število gledalstva, pred dogodkom, o katerem se govori tedne in tedne prej in tedne pozneje. »Majstor s mora« bi prihaja vsak dan v Ljubljano. Tudi vsako leto ne. Ko pa je prišel k nam, bodisi ob prijateljskih prilikah, bodisi v zadevi točk, je še skoro vsakokrat šel poim uspeh.

Letos se v državnem prvenstvu bje z menjajočo se srečo. Doma je, kakor vsa ta leta, nepremagljiv — drugačna je spetska publika od ljubljanske! Izven Splita tudi ni pohlevna ovdica, le če trči na odločen odpor, zna tudi kloniti. K nam prihaja iz Zagreba, kjer mu je na novo odzveli Gradjanski ustrojil kožo s 5:1. Ni tragičnega za rezultat. Saj beleži Hajduk med svojimi letošnjimi uspehi tudi 9:0 in 10:0 v svoji prid! Je le dokaz, da se da tudi Hajduku priti do živga!

... Primorje

je točno na polovici poti v letošnji prvenstveni kampanji. Začelo jo je proti Hajduku v Splitu, v drugo polovico gre tudi z bitko proti Hajduku. Tokrat pa na domačih tleh. Pred svojo publiko, v razprošani hiši. Okvir bo torej dostojen velikih naporov in velikega sportnega priznanja. Po lepo uspelem nastopu v Beogradu, po zadnji uspešni bitki na domačih tleh (s sarajevsko Slavijo) ta borba ne samo da ni vnaprejšnje izgubljena, temveč ima naše moštvo velike šanse, da jo odloči v svojo korist.

Črno-beli so mnogokrat zaigrali z vsem elanom, z vso poštrevnostjo. Res, marsikdaj so znali tudi razočarati. Toda ko je šlo za »biti ali ne biti«, so se vselej dali odpor, ki je vzbujal občudovanje. Ko se je pokazala potreba po točkah za ugodni placement v tablici, so jih znali prinašati domov tudi z izvenljubljanskimi igrišč. Doma pa se niso ustrašili tudi najtežjih kalibrov. Sedaj je nastal tak trenutek za preobrat v tekmovalstvu, v Hajduku imajo primerne nasprotnika velikega formata, na katerem naj preskusijo svojo odličnost, vse svoje borbenne vrline in sposobnosti.

?

Po vsem tem ostane sicer četrtkovo srečanje zaenkrat velik vprašaj, ker pač v nogometu ni mogoče z natančnostjo nčesar v naprej povedati. Toda treba je tudi obenem odkrito priznati, da ima naše moštvo svojo veliko šanso in da je ne bo hotelo apustiti brez koristi.

Primerjava dosedanjih rezultatov obeh moštev pove svoje. Z BSKom sta obe izgubili v Beogradu, Hajduk se ni igral z njim doma, pa bo po vsej priliki zmagal, kot so zmagali naši doma. S Concordio sta oba dosegla isti rezultat 1:1. Z Gradjanskim sta v Zagrebu oba izgubila, povratne tekme se nista igrala, sarajevska Slavija je bila i v Splitu i v Ljubljani slabe sreče, povratnih tekem tudi z njo se ni bilo. Druga srečanja se ne dajo primerjati, ker ali eno ali drugo moštvo še ni igralo z dotičnim nasprotnikom.

Ta primerjava dosedanjih uspehov ali neuspehov je dokaj zgovorna. Pravi, da igra oba moštva pod istimi pogoji s istim nasprotnikom precej podobno. In če vzamemo v poštev še nujno medsebojno prvo tekmo (3:0 za Hajduka), lahko zaključimo, da so sedaj naši na vrsti, da požanjejo uspeh.

Na moštvo je mnogo lešede, ali bo kaj uspeha. Mnogo pa tudi na naši publiko. Ta mora priti in pomagati, pa bo vse dobro.

Sodil bo g. kritik ali po sporazumu. Vse spored je ob 14. Primorje jun. : Domžale, ob 15.30 Primorje res. : Grafika, ob 17.00 Primorje : Hajduk.

Predprijava vstopne, sedeže in običajnih stojšč danes ves dan pri Baragi v nebotičniku.

SK Slovan. Redni članski sestanek danes ob 20. pri Kruščici. I. moštvo igra v četrtak na Jesenicah. II. moštvo pa proti SK Mladiki na Kodeljevem. Kdor se ne bo udeležil sestanka, ne pride v poštev za tekme v četrtak.

„Jutrova“ stafeta

Propagandna stafeta po Ljubljani za prehodno darilo »Jutru«, ki se vrši v četrtak 30. maja 1935, ob 18. ure pred Narodnega doma, obeta kanilno sportno borbo. Pri stafetah sodelujejo vsi ljubljanski lankostelski klubi z več moštv.

Tekmovalna proga vodi pred Narodnega doma po Aleksandrovi, Tyrsevi, Dalmatinski, Kolodvorski, Komenskega, Resljevi cesti, preko Zmajskega mostu po Kopitarjevi ulici, Krekovem trgu, mimo magistrata, po Stritarjevi, Prešernovi ulici ter po Aleksandrovi cesti do Narodnega doma, kjer je cilj.

Prehodno darilo brani ASK Primorje, ki bo s svojimi stafetami moral vložiti vse svoje sile, da v letošnji konkurenci darilo ponovno osvoji.

Tako pa ne gre!

Od rednih obiskovalcev prirediteljev in simpatizerjev SK Reke z Vlca smo prejeli na mešov klubove uprave naslednji dopis:

V nedeljo je domačin z Viča odigral na svojem igrišču s SK Slovanom prijateljsko tekmo in po upravn škanokazni igri podlegel s katastrofalnim rezultatom 0:6. Gledalci, ki smo bili priča nedostojnosti in povsem bojkotni igre Rekinе enajstotice protestiramo, da se igralci v tako resnem trenutku, ki je treba osredotočiti vse sile in izbrati sleherni priliko, da s pametnim treningom doseže klub časten uspeh prvaka K. razreda, na tako nevažne način izrablja dobrohotnost plačujočega občinstva. Zaprskati igrišče, pa igračkane vratarja in herese naštetu večine igralcev zaradi trenutnega uspeha gosta nikakor ni vredno, da enajstotica zaradi tega izgublja simpatije mnogostvilnega občinstva in eventuelno tudi sigrance, ki so stvar vzele z resne strani. Plačujoči podporniki kluba zahtevamo, da se moštvo brezpogojno podredi disciplini, ki edina prinaša uspehe in žanje simpatije prijateljev lepe nogometne igre.

Očividci.

Službeno iz LNP. Drevi ob 20. po poslovi seji seja upravnega odbora v posaveznem tajnistvu.

Olimpijski dan v Ljubljani in v ljubljanskem okrožju se bo vršil mesto 2. junija bele 16. junija, kakor je to na predlog ljubljanske olimpijskega pododbora določil Jugoslovnski olimpijski odbor. Vse organizacije prosimo, da se po tem ravna in prireditelji svoje prireditve. Pred olimpijskim dnem je predvidena v soboto večja večerna prirediteljev. v ponedeljek po olimpijskem dnevu pa nočna plavalna tekma na kopališču Ilirije.

Sportna prirediteljev v Novem mestu. Na Luki se je v nedeljo odigrala prijateljska tekma med novomeškim Elanom (team Kandije) in gostom iz Krškega. Pri domačem klubu je nastopila nova kombinacija. V sestavi so bili večinoma člani na novo ustanovljenega kluba SK Kandije, ki so se naravnost sijajno izkazali. Rezultat 8 : 1.

Celjski nogomet. V četrtak 30. t. m. ob 17. se bo pričela na Glaziji v Celju pri-

jateljska tekma med mladinske SK Viktorije iz Zagreba in SK Celja. Mladina Viktorije je eno najboljših mladinskih moštev v Zagrebu. Keč pa tudi mladina SK Celja razpolaga z dobro tehniko in rutino, bo tekma gotovo zelo zanimiva in bo nudila prvostven nogomet. Vstopnina je zelo znižana.

Nogomet v Ptuj. V nedeljo je gostoval ptujski SK Drava z nogometno tekmo v Čakovcu proti SK Gradjanskemu. To pot je Drava odnesla zaslužen zmago s 4 : 3. Drava je bil dosedaj edini klub v II. razredu, ki je potražila Gradjanskega na njegovem terenu. Sodil je sodnik g. dr. Brandl iz Čakovca.

SK Korotan : SK Mladika. Jutri ob 10. na Mladiki na Kodeljevem. Keč je preteklo nedeljo Mladika tako zelo presenetila Svoboda, ko ji je nepričakovano odvzela dve dragoceni točki, utegne biti njeno futurizne srečanje s Korotanom zelo zanimivo.

ASK Primorje (nogometna sekcija). V četrtak na praznik igraju subjunorji ob 10. na našem igrišču s subjunorji Korotana. Postava na sekciji deski pod tribuno. Danes ob 20. strogo obvezen sestanek za moštvo, ki je nastopil v Beogradu proti Jugoslaviji in Zemplji, Jug. Starac. Zbirališče pred Emom.

SK Ilirija (motosekcija). Za propagandno stafeto »Jutru«, ki bo v četrtak 30. maja 1935, se določajo atleti: Sodnik, Slapar, Bruiht, Stropnik, Lenart, Rihar Ide, Herman, Stapišnik, Sočan, Pletersky, Osterman, Sočanik, Vovko, Poljanec, Grznik, Pribovšek, Orel Tine, Puklstein, Zornah, Kogovšek, Stare Zlatan, Erber Drago, Kvas, Grintal, Tavcar, Habec, Starnan L., Bzovčar, Megušar M., Horvar, Jazbec, Jerman, Stogu K. Imenovani naj bodo ob 17. na kopališču. Opremo je prinesli s seboj. Seja načelstva danes ob 18.15 v klubski sobi kavarne »Evropa«.

2SK Hermes (motosekcija). Članstvu se sporoča, da je odhod v četrtak 30. t. m. ob 9. izpred Gas. doma v Šiški s tovornim avtom v Gorenjo vas na motodirvi. V avtu bodo sedeži. Kdor želi potovati s tem avtom, naj se takoj prijavi v pisarni načelnika, Celovška cesta 81.

SK Sloja. Danes ob 18.30 članski sestanek v klubskem lokalu. V četrtak igra mo v Domžalah z Diskom.

SK Reka. Drevi ob 20. obvezen sestanek nogometne sekcije na igrišču.

SK Grafika. Drevi ob 7. sestanek vseh igralcev v klubskih prostorih zaradi tekme z praznik. Današnji trening odpade.

SK Svoboda, Ljubljana. Drevi ob 19. sestanek vseh nogometašev v Delavski zbornici. Posebno I. moštvo in rezerva.

SK Slavija. Danes ob 17. trening na igrišču SK Reke obvezen za vse člane. Opremo dvignite v garderobi. Ob 20. strogo obvezen članski sestanek zaradi jutrišnjega gostovanja.

JASO. Občni zbor JASO bo v soboto 1. junija ob 18. na univerzi. Poslušamo vse članstvo, da se občnega zbora zanežajo udeležiti. Danes ob 20. bo širši posvetovalni sestanek v Emovski kleti. Vsem članom, ki se zanimajo za delovanje organizacije, naj bo udeležba dolžnost!

Zgledno delo za zdravje mladine Počitniški dom kraljice Marije na Pohorju odlično skrbi za krepitev otroškega zdravja

Vsako pomlad povzroča razburjenje med mladino, kateri njih bo tako srečen, da bo užival krasote otroškega raja na Počitniškem domu kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju. Najlepše, najzvarnejše je otrok, kjer je poskrbljeno, da se otroci okrepe telesno in se jim dvigne odpora sila za čas zimskih mesecev, ko žive v slabih razmerah. Poleg zdravstvene okrepitve želi ustanova dati otrokom tudi razvedrila, uvrstiti v njih ljubezen do narave, dobro tovarštvo in lepe zdravstvene navade. Dom je danes tako izpopolnjen, da nudi vsega tega v izobilju. Šibki otroci brez volje, brez ljubezni do narave, apatični in brez teka se v domu razvije, dobijo tek, lica jim vzvelejo in v štirih tednih pridobijo do 5 kg na teži.

Higienske razmere v domu so odlične. Vode je v izobilju, tako pitne iz vodovodne napeljave kakor za prhe, kadne kopeli in veliki plavalni bazen. Zdrave in obilne hrane je na razpolago v petih obrokih na dan. Vsaka skupina do 20 otrok ima svojo stalnega nadziralca, odnosno voditelja in vzgojitelja. V pretekli sezoni sta bila stalno v domu zdravniki in zaščitna sestra.

Preskrbljeno je torej v vseh ozirih za dobro malih oskrbovancev. V domu je razvrščen dan po preciznem dnevnem redu. V sezoni I. 1934, ki je trajala od 11. junija do 8. septembra, je bilo v treh skupinah na letovanju 179 deklet in 190 dečkov, skupno 369 otrok, in sicer na nastopne stroške: mestna občina mariborska je poslala 90 otrok, banovina 83, Deželni dom 11, zdravstveni domovi v Mariboru 38, v Vardžinu 13 in v Brodu na Savi 12. Rdeči križ 10, na lastne stroške jih je bilo 108 in na društvene 9. Od teh je bilo sirot, polsirot in zelo ubožnih 82, sirot iz zavodov 11, delavskih, fudarskih, železničarskih in nižjeuradnih 142, iz uradnih slojev 51 in iz samostojnih poklicev 68.

Iz poročil na obnem zboru Društva za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru pod predsedstvom g. Marije Maistrove je razvidno, kako ogrožno delo opravlja društveni odbor.

Gospodarsko doma vodi gospodarski osek pod vodstvom g. Balonave. Iz gospodarskega poročila, ki ga je podala g. Lipoldova, je pomeni, kaj vse je bilo storjeno na tem področju. Poleg vsakoletnih stalnih pravil na travnikih, polju, vrtni, gozdovih so se izvršila še izredna dela. Razširilo se je gospodarsko poslopje. Iztrebilo se je na novo nekaj skal in se je tako izboljšalo travništvo. Gozdarska šola je s svojimi gojenji posadila okrog 800 dreves. Z vsem tem delom pridobiva posestvo na vrednost in se bo povečala njegova donosnost. V sgradih se je znatno pomnožil poštinski inventar. Blagajno, ki jo vodi g. Pintarjeva in B. Birk, a za gospodarstvo g. Lipoldova, izkazuje 1.107.735 Din profeta v tem letu.

Da more društvo vršiti svojo nalogo, se mora zahvaliti svojim dobrotnikom in pospevaliteljem, zlasti banški upravi v Ljubljani in mestni občini mariborski, ki podpira z znatnimi podporami društvo in pošilja vsako leto do 100 otrok na Počitniški dom kraljice Marije na Pohorje. Zelo pozitivno prisloki vedno našemu društvu na pomoč žensko društvo. Nadalje so

med dobrotniki Posojilnica v Mariboru, Hranilnica dravske banovine v Mariboru, tvornica za dušik v Rušah, tvornica kemičnih izdelkov v Hrastniku, tvrdke Hutter, Rosner, Thoma in drugi.

Iz poročil funkcionarjev na obnem zboru je razvidno, kako velik obseg je zavzelo delovanje tega dobrodelnega društva. Zlasti pomnoževanje je prizadevanje g. Balonave, g. Lipoldove in g. Kapočiče, na čijih ramah je vsa skrb za kolonijo. V novi odbor so bili izvoljeni člani starejšega odbora pod predsedstvom g. Maistrove.

Narod, ki pozablja brate v sužnosti, tepta svojo čast! »Brani-bor« se briga zanje. Pristopajte!

Podravski planinarji kljub krizi ustvarjajo dalje

Ruše, 28. maja
Štiri in trideset let se je te dni vršil občni zbor Podravske podružnice SPD. Od ustanovitve dalje ji hačeljuje popularni pionir pohorske turistic g. Davorin Lesjak. Njegovo poročilo nam je onialo delo odbora, ki se nikakor ne strši krize, marveč si smotno prizadeva, da izboljša svoje postojanke, zlasti še, da pridobi elektriko in vodovod. Lani je bila popolnoma prenovljena Čandrova koča, ki ima 8 lepših sob za letovščarje, na novo so opremljene sobe tudi v Planinki. Podrobnejše poročilo je podal tajnik Albert Koruza, ki je obenem položil natančni obračun Ruške koče. Posebna zahvala velja Tujsko-prometni zvezi v Mariboru, ki je dosegla, da je bilo Pohorje proglašeno za klimatično cono. Veliko zanimanje za Pohorje kaže tudi kr. banska uprava.

V nemajhno prisenečenje je lahko blagajnsko poročilo, ki ga je podala gđ. Divna Skerbinjekova. Leto je bilo zaključeno z dobičkom, podružnica je v teku let odpisala v bilanci že nad 70 odstotkov svoje imovine. Za tako ugodno stanje je bila izrečena posebna zahvala ruški Posojilnici, kr. banski upravi, Posojilnici v Mariboru

R. L. Stevenson:

SAINT-YVES

Prigode francoskega ujetnika na Angleškem

»Vem tudi, kaj je dvojica pištol in kako je treba z njimi ravnati,« sem odvrnil.

»Ne, ne, ne!« je rekel in visoko vzdignil prst. »Maščeval se bom, kadar in kakor me bo volja. Nisva dovolj bližnja sorodnika, da bi razumela drug drugega; in razlog, zakaj vas nisem dal prijeti takoj ob vašem prihodu in zakaj nisem postavil v prvo grmovje vojakov, da bi vas pričakali in vam ubranili vstop v Amersham Place — jaz, ki sem vedel vse, kar je napletel zakotni pisec Romaine — je kratko ta, da se še nisem odločil, kako naj se maščujem.«

Ta mah ga je prekinil glas hišnega zvonca. Ko sva še presenečena vstala na mestu in vlekla na uho, je prišel do naju hrup mnogih korakov, ki so se vzpenjali po stopnicah in drsali mimo vrat najine sobe. Mislim, da bi jih bila oba najrajš odprla in pogledala, kaj se godi; a drug zaradi drugega sva se upirala izkušnjam in negibno čakala, dokler se ni vrnil Romaine in naju povabil k stricu.

Vodil naju je po tesnem, vijugastem hodniku, ki naju je prišel v bolnikovo sobo. Menda sem pozabil omeniti, da je bila grofova soba zelo prostorna. Zdjaj sva jo videla polno hišnih služabnikov in uslužbencev, od zdravnika in duhovnika do gospoda Dawsona in od teh dveh do Rowleya in do poslednjega sluga v belih golenicah, do poslednje sobarice v nagubanem čepcu

in do najzadnjega konjarja. Podoba je bilo, kakor da bi bila večina tega mnogoglavega zbora v veliki zadregi in močno razburjena, zakaj ljudje so prestopali z noge na nogo in se kremžili kakor burkači; in tisti, ki so stali po kotih, so drezali drug drugega s komolci in se neumno režali. Stric, ki se je bil dal visoko podložiti v blazinami, je bil pa tako resnoben videti, da si težko mislim bolj dostojanstven izraz. Kakor hitro sva prišla do njegove postelje, je povzdignil glas, kolikor ga je mogel, in ogovoril navzoče takole:

»Vsi ste priče,« je rekel, »vsi ste priče — razumete? — vsi, da postavljam za svojega dediča tega gospoda, grofa Annea de Saint-Yvesa, svojega nečaka iz mlajše linije. In hkrati vas klečem za priče, da sem iz važnih razlogov, ki jih sam poznam, tegale drugega gospoda, ki ga poznate, vikonta de Saint-Yvesa, zavrgel in razdedinil. Pojasniti vam moram še to, zakaj sem vam na kopal to nenavadno vznemirjenje. Vedite torej: gospod Alain se je drznil izraziti namen, da izpodbije moje oporo, in trditi, da so med vami ljudje, ki bodo rade volje prisegli, karkoli bo terjal od njih! Moral sem torej seči po edinem sredstvu, da mu vzamem to možnost in že naprej zavežem njegovim krivim pričam jezike. Zelo sem vam hvaležen za prijaznost in čast mi je, da vam voščim vsem skupaj lahko noč.«

Ko se je služinčad še zmedena gnetla skozi vrata in zapuščala bolnikovo sobo in se je ta priklanjaj, oni klecal, tretji iskal razlage v sosedovih očeh, sem se okrenil in skrivaj pogledal svojega nesrečnega nasprotnika. Ta je bil prenesel strašno ponižanje, ne da bi se mu bil obraz le kolikšak izpremenil. Stal je visoko vzravnin in s prekrizanimi rokami raztreseno gledal v strop. V tem trenutku sem ga moral nehoti občudovati. Moje

občudovanje se je še povečalo, ko so zadnji služabniki izginili skozi vrata in sva ostala s svojim starim stricem in dvnetnikom sama. Tedaj je bratranec mahoma stopil k postelji, se dostojanstveno priklonil in nagovoril moža, ki je bil proglasil njegovo strmoglavljenje:

»Mylord, izvolili ste ravnati z menoj na način, ki mi moja hvaležnost in vaše stanje prepovedujeta, da bi ga zavračal. Vendar si ne morem kaj, da vas ne bi opomnil, koliko časa sem se smel po pravici šteti vašega dediča. V tem položaju sem se imel za upravičenega, da sem si dovoljeval neke izdatke. Ako me zdaj odpravljate z enim šilingom kot plačilom za dvajset let skrbi in vdanosti, tedaj ne ostanem samo berač, ampak popolnoma uničen človek.«

Stric je bil med tem spet zaprl oči, bodi si, ker je bil utrujen od govorjenja, bodi si, ker ga je bila prevzela nova sovražna misel, in jih ni niti zdaj odprl. »Niti šilinga ne dobiš!« je bil ves njegov odgovor, in pri teh besedah mu je izpreletel obličje rahel smehljaj, ki je že v naslednjem trenutku izginil ter pustil za seboj samo staro, nepredirno krinko let, utrujenosti in zvišjače. Očividno se je stric veselil tega položaja, kakor se je v zadnjih petindvajsetih letih veselil le malo stvari. Ogenj življenja je komaj še tlel v tem trhljem telesu, a sovraštvo je močno in živo bivalo v njem kot neumrljiva lastnost.

Vendar je bratranec ponovil naskok.

»Ne morem svobodno govoriti,« je nadaljeval. »Ta, ki me je izpodrinil in ki je očividno bolj premeten kakor tenkočuten, se noče in noče odstraniti iz sobe.« Ošinil me je s takim pogledom, da bi se bil od njega še hrast posušil.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolnil in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah.**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičejo se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Potniki

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Potnika

za takoj šele plačana industrija proti fizični plači, dnevnicam in proviziji. — Potovanja v vsa mesta sveta Jugoslavije. Ponudbe s sliko na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Dobro nastop«. 13601-5

Pouk

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Strojepisni pouk

po desetletnem sistemu za začetnike in izveščence. — Večerni tečaj, oddelki od 6. do 14. in od 14. do 19. ure zvečer. Solina znanja in stane učna ura samo 2 Din. Pouk se prične dne 3. junija. Vpisovanje dnevno od 6. do 14. ure zvečer. Christofor učni zavod, Dobrobranska cesta št. 25. 13530-4

Knjige

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Popolnoma brezplačno

dobite začetek prekrasne romana »V naročju sreče« v vsaki trafiki, ali če se danes pišete upravi »Družinskega tednika«, Ljubljana, Tyrševa cesta 27/1. 13540-8

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gospodje in dame

z trgovske prakso, kavelje zmoli, za samostojno vodstvo filial parfumerijske higijenske stroke, se iščejo za Tržič, Kranj, Jesenice, Murska Sobota, Novo mesto in Ptuj. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Minero d. d.« 13573-1

Polir

za cestogradnjo, dobi zaposlenje. Ponudbe z referencami na Režijah odbor Sostanja, v Zavodju pri Sostanju. 13569-3

Natakarico

solidno, sprejemam takoj. Tyrševa cesta št. 34. 13614-1

Fotograf pomočnico

prvo vrstno retušerko takoj sprejemam. Ponudbe z razpisno plačo na Ivanka, Podobnik, fototelegraf, Kriko. 13550-1

Pobegli cvetlični lonec

Urno sva skočili v enega izmed praznih zabojev, ki jih je bilo v skladišču na kope. Moč, ki sva ga bili videli na vozu, je stopil skozi vrata, njegov hlapec pa za njim. »Glej, glej,« je vzkliknil prvi — očividno je bil sam prevoznik — »cvetlični lonci!« še opazil ga nisem; odkod se je neki vzletel?

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za tiskarjni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Renomirana zagreb-

ška veletrgovina išče prodajalca, ki ima prostor na Ljubljanskem velesejmu od 1. do 14. junija, za prodajo že dobro upeljanih predmetov za gospodinjstvo in industrijo. Blago dam v komisijo. — Potrebno 2000 Din kavelje. — Najne ponudbe pod šifro »Visoka« provizija 100-120 na Intervallam Zagreb, Masarykova 28. 13571-1

Šoferja-mehanika

treznega in spretnega, z dobrimi spričevali, iščejo za takojšen nastop. Predstavili se v tovarni Kune, Poljanski nasip. 13601-1

Plačilni natakar

treznega in spretnega, vajen nočnega posla, dobi takoj službo. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Plačniki«. 13598-1

Mlajšega brivskega pomočnika

dobrega delavca v moški in damski stroki, sprejme takoj v stalno službo salona »Breskvar«, Domžale. 13578-1

Knjigovodjo in bilancista

prvo vrstnega, s daljšo prakso, sprejemamo v stalno službo. — Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Prvo vrstnega« govodja. 13613-1

Brivskega pomočnika

dobro izurjenega, za stalno sprejme takoj brivski in česalni salon Kirinčič, Ljubljana VII. 13608-1

Vajenci-ke

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Knjigarna »Učitelj-tiskarne«, Ljubljana

sprejme vajenca ali vajenke. Potrebna izobrazba: meščanska šola s završnim izpitom ali srednja šola s malo maturato. Lastnorodno pisani prošnji priložite povzgoj. Soluskega izpričevala kralni list, izkaz o imovinskem stanju roditeljev in uradno zdravniško izpričevalo. Prošnje bres osebnega posredovanja. — Sprejema »Učiteljska tiskarna, t. z. o. z. v Ljubljani, Franciškanska ul. 6, do 10. junija 1935. 13605-44

Službe išče

za vsa dela, z večletno prakso, gre sivat na dom takoj. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Služba z dobro prakso«. 13597-3

Parni kotel

2-4 Atm., majhen — in moško kolo

Kupim

kupim. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Parni kotel«. 13596-7

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

170.000 Din rabim

nekaj v gotovini, drugo v knjižnicah. Mestne hranilnice. Vknjižba na prvo mesto proti trikratni vrednosti, obresti in odplačevanju po dogovoru. Ponudbe pod »Sigurnost 170.000« na oglasni oddelček »Jutra«. 13592-16

Posest

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno in mesarijo

z gospodarskim poslojem in posvetovanjem, radi odgovorjanja posmi prodam. — Studenec št. 35 pri Poljanah. 13519-3

V Rogoški Slatini

oddam majhno posvetovno na najem ali prodam — tudi na oboroženo knjižnico. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod značko »Rogoška 20.000«. 13593-30

Vzgojiteljica

otroška vrtnarica, z večletno prakso, za najem slovenskega, srbohrvatskega jezika, ter klavirja, išče mesto pri boljši družini. Cenjene ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Ljubljanske dece«. 13597-2

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obleke po meri

najnovije kroje, zelo poceni dobite pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. 31

Staro kolo

ne kupuje, saj dobite za malo denarja že novo pri S. Rebolj & drug. Gospočetova cesta št. 18. 13610-6

Mizarji, pozor!

Fino novo odelo za čez obe postelji, prodam za velesejem. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 13579-6

Voziček

na peresih, bel, športni, dobro ohranjen, ugodno napredaj. Brandsteter, Mišičeva cesta št. 7/IV, kličičeva cesta št. 7/IV. 13604-6

Več oleandrov

4 do 8 let stare, 8 dreves evonimov ter 4 drevesa laurel napredaj. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 13612-6

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šestdesetlet. limuzino

»Adler« za 26.000, »Plymouth Chrysler« petdesetletna limuzina, 4 cil. za 18.000 proda Lovše, Ljubljana, Beethovnova ul. 14 13576-10

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Moško in damsko kolo

original »Torpedo« poceni napredaj v Ljubljani Dvorkova ulica 31, desno 13606-14

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parni kotel

2-4 Atm., majhen — in moško kolo

Kupim

kupim. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Parni kotel«. 13596-7

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

170.000 Din rabim

nekaj v gotovini, drugo v knjižnicah. Mestne hranilnice. Vknjižba na prvo mesto proti trikratni vrednosti, obresti in odplačevanju po dogovoru. Ponudbe pod »Sigurnost 170.000« na oglasni oddelček »Jutra«. 13592-16

Posest

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno in mesarijo

z gospodarskim poslojem in posvetovanjem, radi odgovorjanja posmi prodam. — Studenec št. 35 pri Poljanah. 13519-3

V Rogoški